

DRIE GEZICHTEN
VAN DE DOOD

Gert van Veen

*Drie gezichten
van de Dood*

Gert van Veen

*Met dank aan
Frans de Wit & Wilma Paalman*

Stichting Gullie & Gert van Veen © augustus 2022 Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen, of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever. Ondanks alle aan de samenstelling van dit boek bestede zorg kan noch de uitgever noch de auteur aansprakelijk worden gesteld voor eventuele schade die het gevolg is van enige fout in deze uitgave.

Voorwoord

*‘Sprekend over de dood zeggen de mensen:
Dat is het leven’ (Juul Kinnaer)*

De dood is nog steeds een onderwerp dat moeilijk is om over te praten. Helemaal als het over de eigen dood gaat of die van dierbaren. Maar de dood kent vele gezichten en lang niet alle zijn verdrietig of beangstigend.

In drie nieuwe toneelstukken laat schrijver Gert van Veen, op een geheel eigen wijze, de dood als een ongevraagde hoofdrolspeler optreden die schittert door zijn afwezigheid. De sporen zijn overal zichtbaar, maar de life-snatcher zelf is als een dief in de nacht verdwenen.

De toneelstukken bruisen van het leven en laten je lachen, genieten en verbazen. Wie wist dat de dood zo amusant kon zijn? Lachen, zingen, verbazen, boosheid, verdriet, opluchting, ruzie en een traantje wegpinken bij de Drie Gezichten van de Dood.

1. Leonardo

Leonardo da Vinci is een grote inspiratiebron voor menig kunstenaar die, net als de grote meester zelf, gebruik maakt van uiteenlopende creatieve expressiemogelijkheden. Geen grenzen aan de fantasie. Geen grenzen aan de kunst. Eén kunstenaar, hier uit de stad, heeft zelfs zijn voornaam veranderd van Dirk naar Leonardo. Maar een naamsverandering alleen is niet genoeg om uit de schaduw van de meester te stappen. Helemaal als je talent middelmatig is. Leonardo geeft het op en zijn partner Daan weet nog net op tijd 112 te bellen om hem naar het ziekenhuis te brengen.

Artsen vechten voor het leven van Leonardo. Daan zoekt steun bij zijn ouders... En dit is pas het begin van het toneelstuk.

‘Leonardo’ is een toneelstuk over acceptatie, homoseksualiteit, de dood en familierelaties. Een zwarte komedie die speelt met vooroordelen, miscommunicatie en tradities.

Herkenbare problemen die tussen generaties vervreemdend kunnen werken, waardoor de afstand, met de beste bedoelingen en intenties, alleen maar groter wordt. Misverstanden ontstaan op basis van veronderstellingen en dan is er geen weg terug meer. Er moet een strijd worden gestreden wie een stap terug zet en toegeeft.

2. NOPERA

Hoe ging het ook alweer? Leven is een wereld zonder filters en de perfectie van Instagram. NOPERA is een ongefilterde voorstelling waarin de internetsterren zijn vervangen door mensen van vlees en bloed.

Nopera is een bijzondere theatervorm waar mensen die niet kunnen zingen zich in thuis zullen voelen. Uitermate geschikt voor toondoven. De acteurs spelen en zingen au naturel, zonder filters, autotune of andere kunstmatige hulpmiddelen. What you see, is what you get!

Als je al een etiket op de voorstelling wilt plakken, dan past het best de omschrijving musipera. Een combinatie van musical en opera in een theatrale smoothievorm.

NOPERA is als een cadeautje waar je niet op zit te wachten en toch blij van wordt.

Het plot in het kort

Willem is dood. Tijdens zijn leven een vermogende en excentrieke man, die de laatste twee jaar voor zijn dood alleen heeft doorgebracht. Een moeilijke man met een uitvoerige gebruiksaanwijzing. Geen familielid dat hier op zat te wachten. Maar nu is dat verleden tijd.

De notaris nodigt familieleden en vrienden uit om tijdens een herdenkingsdienst afscheid van Willem te nemen en tegelijkertijd de erfenis te verdelen in overeenstemming met het testament.

Als de notaris tot de uitvoering van de laatste wil overgaat, blijkt dat Willem een voorwaarde heeft gesteld aan familieleden die aanspraak willen doen op het vermogen. Een ware uitdaging... Wie lukt het om het tot een goed einde te brengen?

Als bezoeker van de herdenkingsdienst (de voorstelling) mag je meezingen of neuriën. Het hoeft niet, hoor! Maar er is ruimte om actief mee te doen. De liedteksten zullen worden geprojecteerd.

3. Moeder

Een moeder komt op 94-jarige leeftijd te overlijden aan ouderdom. Het lichaam kon niet meer verder, terwijl de geest nog teveel aan het leven was gehecht. De dood verwacht en komt toch nog onverwacht. Voor de één een prachtige leeftijd om heen te gaan en voor de ander een afscheid dat veel te vroeg komt. Een tijd van rouw en verdriet begint, totdat er door de kinderen en hun aanhang zaken moeten worden geregeld. De trieste realiteit van hoe onenigheden, langlopende misverstanden

en afgunst binnen een familie hoog op kunnen lopen in een korte tijd. Geen sereen Hallmark-afscheid, maar onmin en lelijke verwijten achter het masker van verdriet.

Praten over de (naderende) dood en hoe gezinsleden of familieleden met de dood van een dierbare omgaan, blijft in ons land toch echt nog een 'dingetje.'

Naar buiten moet boven alles worden uitgestraald dat de crematie of de begrafenis in pais en vree met wederzijdse consensus door de kinderen is georganiseerd. Gedoe en problemen mogen niet het daglicht zien, omdat het de familie in een kwade reuk plaatst.

Om nog maar te zwijgen van de schaamteloze upselling door begrafenisondernemingen. Klinkende munt slaan uit het verdriet van anderen. Het zal je duidelijk zijn: 'Moeder' is een pijnlijke komedie met plaatsvervangende schaamte.

Leonardo

De toneeltekst

Scène 1: Het telefoongesprek

Op het podium (middenachter) staat een hoek van een betegelde badkamer met een wasbak. Overal zit bloed; op de tegels, de wasbak, waarin ook een scheermes ligt, de tegelvloer, de spiegel boven de wasbak. Een man probeert om het bloed weg te krijgen. Hij draagt gele plastic keukenhandschoenen, een keukenschort en verder alleen een boxershort. De man heeft bloedvegen op gezicht, armen, benen en schort. Naast hem staat een emmer met een sopje. Op een krukje liggen een schuursponsje, een borstel, een dweil en doeken om mee droog te maken. Er klinkt muziek uit de 16^e eeuw. De man is al aan het schoonmaken als het publiek binnenkomt.

(Zaallicht uit. De man blijft schoonmaken)

Daan: (Op rechtsvoor. Hij drukt op een knop van mobiele telefoon)

Astrid: (Op linksvoor. Zij drukt op een knop van mobiele telefoon) 'Met Astrid...'

Daan: (Aangeslagen zachte stem) 'Met mij'

Astrid: Met wie? (Tegen Wolter) 'De kleine viezerik van de overkant.' (Ze hangt op)

Daan: 'Hallo?'

Wolter: (Zit in rolstoel en is deels verlamd) 'Nodig hem uit, misschien kom je dan weer eens aan je trekken.'

Daan: (Hij belt opnieuw)

Wolter: 'Geen beweging in de uitschuifantenne te krijgen' (Hij maakt van zijn goede hand een vuist en begint hard op zijn kruis te slaan) 'Ik voel niets, de man van staal.'

Astrid: (Praat door terwijl ze de telefoon aanneemt)
'Meer de man met de kapotte bedrading...// (in telefoon) Kleine viezerik?'

Daan: 'Ik ben homo. Heb je daar nog steeds problemen mee?'

Astrid: 'Ach, ben jij het Daan... (tegen Wolter) Het is die andere viezerik... Van ons samen, niet die van hier tegenover.'

Daan: 'Ma, ik kan horen wat je zegt. Doe pa de groeten.'

Astrid: (Tegen Wolter) 'De groetjes van je zoon.'

Wolter: 'Wat wil ie? Geld?'

Astrid: 'Je vader vraagt waarom je belt?'

Daan: 'Ik bel niet voor geld. Waarom gaat hij ervan uit dat ik alleen maar bel als ik geld nodig heb?'

Astrid: 'Omdat je ook alleen maar belt als je geld nodig hebt.'

Wolter: 'Ik wist het. Geen cent! Hij krijgt geen cent, Astrid.'

Astrid: 'Hoeveel heb je nodig?'

Wolter: 'Wat zei ik zojuist: GEEEEEEEEEN CENT!'

Daan: 'Ik bel niet omdat ik geld nodig heb, daar bel ik morgenvroeg wel voor.'

Astrid: (Tegen Wolter) 'Hij hoeft nu geen geld. Morgenvroeg pas.'

Wolter: 'En om hoeveel gaat het dit keer?'

Astrid: 'Pa vraagt hoeveel je nodig hebt?'

Daan: 'Ik kan hem goed horen op de achtergrond. Ik bel voor iets anders.'

Astrid: 'Is het makkelijker als ik de luidspreker aanzet? Welk knopje is dat ook alweer?'

Wolter: 'Ik hoef niet te horen wat hij te vertellen heeft. Ik raak er alleen door van slag af...'

Astrid: 'Het is toch niet weer een *Trots*-verhaal...'

Daan: 'Geen *Trots*, ma, maar *Pride*.'

Astrid: 'Dat is toch Engels voor *Trots*?'

Wolter: 'Als het geen geld is, dan wel een homo-
anekdote. Ik kan het vandaag niet hebben. Astrid, zeg er wat van.'

Astrid: 'Lieverd, je weet dat je vader stress krijgt van je verhaaltjes en voor je het weet krijgt hij een derde be-
roerte. Wil je dat op je geweten hebben?'

Daan: 'Tuurlijk niet, maar ik ben 24/7 gay.'

Astrid: 'Alweer een Engels woord.'

Wolter: 'Gay, zeker? // Die stopt niet meer. Let op mijn woorden: hij blijft nu doorgaan tot aan het gaatje.'

Astrid: 'Begin jij nu ook al, Wolter? Serieus? Tot aan het gaatje?'

Daan: 'Het is maar een woordgrapje van pa.'

Astrid: 'Zoiets zeg je toch niet tegen je homokind? Net alsof je als ouder heroïne aan je verslaafde kind geeft. Het laatste wat ik wil, is dat je tot het gaatje gaat. Ik heb er niets over te zeggen, maar toch...'

Daan: ‘Werkelijk, ma? Homoseks vergelijken met hard-drugs?’

Wolter: ‘Het is uit dat liedje van André van Duin: doorgaan tot het gaatje.’

Daan: ‘Een persiflage op het Ramses Shaffy-lied: ‘Wij zullen doorgaan’. Je kent dat toch wel? Pa draaide het een paar keer per week.’

Astrid: ‘Niet meer. Ik heb het uit zijn Spotify-lijst gehaald en met één goede arm lukt het hem niet om het opnieuw toe te voegen.’

Wolter: ‘Heb jij dat gedaan?’

Astrid: ‘Waarom bel je, Daan?’

Wolter: ‘Ik vraag morgenvroeg wel aan Niels of hij het terug wil plaatsen in de afspeellijst.’

Daan: ‘Wie is Niels?’

Astrid: ‘Zijn fysiotherapeut. Een nieuwe, net twee jaar afgestudeerd en nog nat achter de oren. Geen idee waarom je vader het zo goed met hem kan vinden. Hij is ook homo.’

Wolter: ‘Omdat Niels niet om geld vraagt.’

Astrid: ‘Heb je hem gehoord of moet ik het nog een keer tje herhalen?’

Daan: ‘Maar Niels brengt toch ieder bezoek in rekening?’

Astrid: ‘Dat is anders, lieverd.’

Wolter: ‘Wat is anders?’

Astrid: ‘Daan zegt dat je Niels ook betaalt.’

Wolter: 'Dat is anders.'

Astrid: 'Ja, dat zei ik ook al. // Waarom bel je?'

Daan: 'Ik heb slecht nieuws...'

Astrid: (Begint te jammeren) 'Och nee... Nee, toch. Zeg dat het niet waar is...'

Wolter: 'Wat is er aan de hand?'

Astrid: 'Daan heeft Aids.'

Daan: 'Ik heb geen Aids.'

Astrid: 'Daan is HIV-positief.'

Wolter: 'Is hij besmet geraakt?'

Astrid: (Tegen Wolter) 'Dat komt ervan als je hem steeds maar blijft aanmoedigen om tot het gaatje te gaan!'

Daan: 'Ma, ik ben niet ziek. Het gaat niet om mij.'

Astrid: (Tegen Wolter) 'Hij is niet ziek...'

Wolter: 'Waarom belt hij dan nog zo laat?'

Astrid: 'Heb je je vader gehoord?'

Daan: 'Leonardo heeft zijn polsen doorgesneden.'

Astrid: 'Leonardo?' (Tegen Wolter) 'Ken jij een Leonardo?'

Wolter: 'Is dat niet de vent die de Mona Lisa heeft geschilderd?'

Astrid: (Tegen Wolter) 'Het lijkt me sterk dat hij zijn polsen heeft doorgesneden. Hoe lang is hij al dood?'

Daan: 'Nee, mijn Leonardo... Weet je nog, ma?'

Astrid: 'Is het een nieuwe vriend?'

Wolter: 'Alweer een ander? Het is een wonder dat hij nog geen Aids heeft opgelopen.'

Daan: 'Nee, Leonardo is Dirk. Mijn Dirk...'

Astrid: 'Hij zegt dat Leonardo zijn Dirk is. Ik wist helemaal niet dat Dirk een Italiaan was. Waarom noemt hij zich dan Dirk?'

Wolter: 'Het is gemakkelijker om in te burgeren met een oer-Hollandse naam als Dirk. Hoewel ik niet had verwacht dat het Italianen zoveel moeite kostte om in te burgeren.'

Astrid: 'Ze zijn natuurlijk wel erg eigenwijs, maar schijnbaar goed in bed.'

Wolter: 'Is dat geen vooroordeel? Moet je toch mee oppassen, voordat je het weet heb je iemand een stempel op het voorhoofd gedrukt.'

Daan: 'Het zit anders. Dirk heeft gekozen voor een andere naam. Een artiestennaam: Leonardo.'

Astrid: (Tegen Wolter) 'Het is een artiestennaam.'

Wolter: 'Dirk?'

Astrid: 'Nee, je begrijpt er ook niets van. Leonardo is de artiestennaam van Dirk. Je weet wel dié Dirk.' (Knipoog)

Wolter: 'Heb je een vuiltje in het oog?'

Astrid: 'Knipoog, zie: een knipoog.'

Wolter: 'OK...'

Astrid: 'Dirk is de andere kant van onze Daan.'

Daan: 'Wederhelft.'

Astrid: 'Dat zeg ik toch: de andere kant!'

Wolter: 'Wie is van de andere kant?'

Astrid: 'Dirk! Die nieuwe vriend van jouw zoon.'

Daan: 'Hij is al vier jaar mijn partner.'

Astrid: 'Zolang al? Waarom heb je hem niet aan ons voorgesteld?'

Wolter: 'Hoelang?'

Astrid: 'Al vier jaar, kun je het je voorstellen?'

Wolter: 'Waarom heeft hij Dirk dan niet mee naar huis gebracht?'

Astrid: 'Ja, dat heb ik hem net gevraagd.'

Daan: 'Leonardo, Dirk, heeft na het avondeten in de badkamer zijn polsen doorgesneden. Ze hebben hem een half uur geleden opgehaald...'

Astrid: 'Gecondoleerd, mijn jongen.'

Wolter: 'Is ie dood?'

Astrid: 'Ze hebben Dirk een half uur geleden opgehaald.'

Daan: 'Hij is naar het ziekenhuis gebracht.'

Astrid: 'Ze hebben het lichaam naar het ziekenhuis gebracht.'

Wolter: 'Vast en zeker voor een autopsie.'

Daan: 'Dirk is niet dood. Ik bedoel Leonardo.'

Astrid: 'Ach, wat spijtig...'

Daan: 'Ma! Waarom zeg je zoiets?'

Astrid: 'Een moeder mag toch hopen...'

Wolter: 'Waarop hopen?'

Astrid: 'Dat onze jongen weer gewoon een sterke hetero-vent wordt. Ik mis mijn kleinkind.'

Wolter: 'Hoe kun je daarover beginnen, Astrid? Zijn partner heeft vanavond zelfmoord gepleegd.'

Astrid: 'Hij is niet dood.'

Wolter: 'Nee, dat weet ik ook wel, want je spreekt met Daan aan de telefoon.'

Astrid: 'Dirk leeft nog en ligt in het ziekenhuis.'

Wolter: 'Ach, wat spijtig...'

Daan: 'Ik mag Leonardo niet in het ziekenhuis bezoeken, omdat ik geen familielid ben.'

Astrid: 'Ja, zo zijn de regels, jongen. En die zijn er niet voor niets.' (Tegen Wolter) 'Hij mag het ziekenhuis niet in...'

Wolter: 'Toch Aids.'

Astrid: 'Nee, dommie, onze Daan is geen familielid van Dirk...'

Daan: 'Leonardo.'

Astrid: 'Ik kon even niet op zijn naam komen...// (Tegen Wolter) Ze zijn niet getrouwd of iets.'

Wolter: 'Goddank, anders moesten wij meebetalen aan de kist en de crematie.'

Daan: 'Hij is niet dood! Ze hebben de polsen op tijd dichtgemaakt en nu krijgt hij bloed toegediend.'

Astrid: 'Misschien ook maar goed dat je niet bij hem mag zijn. Wie wil er nu al dat bloed zien?'

Wolter: 'Zit alles onder het bloed?'

Astrid: 'Je vader vraagt of alles onder het bloed zit?'

Daan: 'Alleen de badkamer.'

Astrid: (Tegen Wolter) 'Alleen de badkamer.'

Wolter: 'Gelukkig, de douche aanzetten en wegsputten maar.'

Daan: 'Het bloed zit echt overal, zelfs tussen de voegen.'

Astrid: 'Een scheutje ammoniak of azijn aan lauwwarm water toevoegen, dat verricht wonderen. Weet je nog, het ongelukje in het schuurtje met je vader, toen hij nog goed was?'

Wolter: 'Jij wilde dat ik een hobby had.'

Astrid: 'Maar waarom houtbewerking, in plaats van kruiswoordpuzzels maken?'

Wolter: 'Omdat ik iets met mijn handen wilde doen. Gouden handjes.'

Astrid: 'Om mij in het huishouden te helpen. Nu niet meer, maar destijds.'

Wolter: 'Hoe kon ik weten dat je beitels nooit naar je toe mag gebruiken? Vlijmscherpe ellendelingen.'

Astrid: 'Hoe dan ook, ik kreeg het bloed toen ook niet uit het hout van de werkbank. Het ging helemaal tussen de nerven zitten. Het enige wat uiteindelijk hielp, was het eiken van de werkbank te schuren.'

Wolter: 'En toen heb je hem verkocht via Marktplaats.'

Daan: 'Het gaat nu om Leonardo.'

Astrid: 'Het bloed van Leonardo. Dirk zelf ligt in het ziekenhuis.'

Wolter: 'Wil hij dat je naar hem toegaat om de badkamer bloedvrij te maken?'

Astrid: 'Bel je daarvoor, Daan?'

Daan: 'Nee, ik bel om te vertellen wat er vanavond is gebeurd. Bovendien is Erwin de badkamer al aan het schoonmaken.'

Astrid: 'Wie is Erwin?'

Wolter: 'Heeft-ie al een nieuwe vriend?'

Daan: 'Erwin is een gemeenschappelijke vriend van Dirk en mij. En hij poseert ook voor Leonardo.'

Astrid: (Tegen Wolter) 'Het is een trio. Dirk, Daan en die Erwin.'

Daan: 'Het is geen trio.'

Wolter: 'Zo hebben we hem toch niet opgevoed. Triovla is na de eerste hapjes niet meer lekker. De smaken gaan dan door elkaar lopen. Een moesje van aardbei, pruim en appel.'

Astrid: 'Proficiat, het is dan toch nog gelukt om je vader van slag te maken. Ik weet niet of hij een volgende beroerte overleeft. Ik heb nu al mijn handen vol aan hem.'

Daan: 'Dirk en ik zijn monogaam.'

Astrid: (Tegen Wolter) 'Ze zijn monogaam...'

Wolter: 'Kan dat wel met zijn drieën? En $33 \frac{1}{3}$ meer kans om Aids te krijgen.'

Daan: 'Erwin is niets meer dan een goede huisvriend.'

Astrid: 'Huisvriend? Woont die Erwin bij jullie in?'

Wolter: 'Hopelijk betaalt hij wel huur.'

Daan: 'Erwin woont tijdelijk bij ons, omdat hij door zijn vader op straat is gezet toen hij uit de kast kwam.'

Astrid: 'Hadden ze hem opgesloten in een kast?'

Wolter: 'Echt? Nou, dat gaat zelfs voor mij te ver.'

Daan: 'Niet letterlijk.'

Astrid: 'Wat is niet letterlijk? Heeft Dirk figuurlijk zijn polsen doorgesneden?'

Wolter: 'Is het allemaal nep? Zie je wel, de aap komt uit de mouw: een zielig verhaal op de mouw spelden om geld los te weken.'

Daan: 'Nee, Ma, zo zeg je dat als het nog niet bekend is dat iemand gay is... In de kast zitten.'

Astrid: 'Ik ben niet achterlijk, dat weet ik heus wel.'

Wolter: 'Heeft hij een grote mond? Geef de telefoon anders maar aan mij.'

Astrid: 'Hij denkt dat ik niet weet wat *in de kast zitten* betekent.'

Wolter: 'Dat je weer geprobeerd hebt om mijn verzekeringskluisje open te maken.'

Daan: 'Probeer even de aandacht erbij te houden, ma.'

Astrid: 'Ik ben even met je vader aan het praten.'

Wolter: 'Dat heb je met een enig kind, altijd jaloers als de aandacht niet op hem is gericht.'

Daan: 'Ik ben niet jaloers! Ik wilde alleen vertellen dat Leonardo in het ziekenhuis ligt omdat hij geprobeerd heeft om zelfmoord te plegen.'

Astrid: 'Je gaat mij toch niet vertellen dat jij de aanleiding bent van zijn zelfmoord...'

Wolter: 'Is Dirk toch dood?'

Daan: 'Leonardo leeft nog. Ma, zeg dit alsjeblieft tegen pa: hij leeft.'

Astrid: 'Ik moet van je zoon zeggen dat Dirk nog leeft.'

Wolter: 'Het begint verwarrend te worden.'

Astrid: 'Je vader begint met zijn gezicht te trekken...'

Daan: 'Laten we maar stoppen. Ik bel morgen nog wel met een update.'

Astrid: (Tegen Wolter) 'Even goed doorademen, dan neemt de tinteling in je gezicht af... Goed zo, ik ga nog even met Daan praten...' (Tegen Daan) 'Waarom wil Dirk dood?'

Daan: 'Het is Leonardo, geen Dirk. En ik heb werkelijk geen idee waarom hij zelfmoord wil plegen.'

Astrid: 'Lag er geen zelfmoordbriefje?' (Tegen Wolter) 'Het gaat goed, inademen door de neus en adem uit door de mond... Goed zo.'

Daan: 'Volgens mij heeft hij geen afscheidsbrief geschreven. Ik moet nog wel in mijn e-mail kijken. Misschien heeft hij een e-mail gestuurd... Of een Messengerberichtje op Facebook of via Whatsapp.'

Astrid: 'Heb je aan Erwin gevraagd of hij weet waarom Dirk zijn polsen heeft doorgesneden?' (Tegen Wolter) 'Het gaat goed, nog even volhouden.'

Daan: 'Ik ga het hem meteen vragen.'

Astrid: 'Iemand stapt niet zonder reden uit het leven.'

Wolter: 'Is hij nu wel dood?'

Astrid: 'Nee, lieverd, hij leeft nog steeds.'

Wolter: 'Het is wel een taaie rakker, die Dirk.'

Daan: 'Leonardo, hij heet Leonardo!'

Wolter: 'Astrid, ik voel mij niet zo goed. Het is tijd voor een pilletje.'

Astrid: 'Je hebt je vader gehoord. Het gaat niet goed met hem. Ik moet zijn medicijn gaan pakken. Bedankt voor je belletje. Altijd leuk om je stem te horen.' (Hangt op en richt haar aandacht meteen op Wolter. Licht uit)

Daan: 'Hallo? Ma, ben je er nog?' (Licht uit)

(Licht sterker op Erwin die nog steeds probeert om het bloed weg te vegen in de badkamer. Muziek. Licht uit.)

Scène 2: Tweede telefoongesprek

Erwin staat in de redelijk schoongemaakte badkamer voor de spiegel, in zijn boxershorts, te scheren en tanden te poetsen. Muziek uit 16e eeuw. (Middenachter op podium)

Daan: (Licht aan. Hij staat rechtsvoor en drukt op de display van mobiele telefoon)

Astrid: (Licht aan. Zij staat linksvoor en drukt op het beeldscherm van haar mobiele telefoon) 'Hallo?'

Daan: (Gesmoorde stem) 'Met mij...'

Wolter: 'Wie is het?'

Astrid: (Ze verbreekt de verbinding) 'Volgens mij is het die lange viezerik van hierachter.'

Daan: 'Hallo? Ma?'

Astrid: 'De buurt is er in de afgelopen jaren wel op achteruitgegaan, vind je ook niet, lieverd?'

Wolter: 'Sinds dat wij er zijn komen wonen?'

Daan: (Drukt opnieuw op telefoon)

Astrid: 'Tuurlijk niet, gekkie. Sinds je laatste beroerte kun je zulke rare dingen zeggen. De burens mogen blij zijn met burens zoals ik en ook jij, vanzelfsprekend.' (Ze drukt op telefoon) 'Hallo?'

Daan: 'Met Daan. Je zoon.'

Astrid: (Tegen Wolter) 'Het is Daan.' (Tegen Daan) 'Als je het over de deivel hebt, trap je hem op de staart.'

Daan: 'Ma, homo's gaan niet naar de hel.'

Astrid: 'Nou, ik zou er geen weddenschap op afsluiten. Maar het is een manier van spreken. Je vader en ik hadden het net over je...'

Wolter: 'Dat was gisteravond toen hij belde. Zo hoor je weken niets en dan twee dagen achter elkaar. Het moet wel over geld gaan.'

Daan: 'Ik heb slecht nieuws.'

Astrid: (Tegen Wolter) 'Hij heeft slecht nieuws.'

Wolter: 'Alweer? De laatste tijd belt hij alleen maar met slecht nieuws.'

Astrid: (Tegen Wolter) 'Slaat depressiviteit één generatie over of heeft hij het van jou geërfd? Aan mijn kant van de familie hebben we zoiets niet. Mentale ziekten, bedoel ik.'

Wolter: 'Laat mij niet lachen! Die broer van je vader jat alles wat los en vast zit!'

Astrid: 'Ik heb niets gezegd over criminaliteit, alleen depressiviteit.'

Daan: 'Ma! Ik heb slecht nieuws. Leonardo is dood.'

Astrid: (Tegen Wolter) 'Leonardo is dood.'

Wolter: 'Al ruim 500 jaar.'

Daan: 'Nee, niet Leonardo da Vinci... Mijn Leonardo is vanochtend overleden.'

Astrid: (Tegen Wolter) 'Dirk is dood.'

Wolter: 'Hoe zit het dan met Leonardo?'

Astrid: (Tegen Wolter) 'Geen idee...' (Tegen Daan) 'Zijn er twee dood?'

Wolter: ‘Nou, dat wilde ik net vragen.’

Daan: ‘Nee, Dirk is dood en zijn artiestennaam is Leonardo. Weet je het weer?’

Astrid: (Tegen Wolter) ‘Eén dooie. Dirk. Je weet wel die vent van je zoon.’

Wolter: ‘Ach, natuurlijk, Leonardo, de kunstenaar.’

Astrid: ‘Weet je het dit keer zeker dat hij dood is?’

Daan: ‘Vanochtend vroeg is Leonardo in het ziekenhuis op een slaapzaal wakker geworden. Helemaal boos omdat hij nog leefde...’

Astrid: ‘Even simultaanvertaling voor je vader’ (Tegen Wolter) ‘Dirk is kwaad wakker geworden in het ziekenhuis...’

Wolter: ‘Waarom? Hij leefde nog.’

Astrid: (Tegen Wolter) ‘Volgens mij is dat het hele punt: omdat hij nog leefde.’ (Tegen Daan) ‘Dat klopt toch, lieverd?’

Daan: ‘Ja, dat had ik al gezegd. Leonardo was zwaar te-leurgesteld en is de slaapzaal uitgerend en heeft de lift naar de bovenste verdieping genomen...’

Astrid: (Tussendoor tegen Wolter) ‘Gevlucht... naar lift... bovenste verdieping uitgestapt...’

Daan: ‘Hij heeft kans gezien om met een geleende toegangkaart van één van de verpleegkundigen de deur naar het dak open te maken...’

Astrid: (Tussendoor tegen Wolter) ‘Bankpasje... toegang... op het dakterras.’

Daan: 'Hij is naar de rand van het dak gelopen en op het moment dat hij op het muurtje wilde gaan staan, zwoepte een windvlaag hem er zo overheen. Drieëntwintig verdiepingen omlaag.'

Astrid: (Tussendoor tegen Wolter) 'Naar dakrand... wilde erop staan... en woeps, door de wind eroverheen.'

Wolter: 'Leefde hij nog, beneden op de grond?'

Astrid: (Tegen Wolter) 'Goede vraag.' (Tegen Daan) 'Je vader vraagt of hij nog leefde toen hij de grond raakte.'

Daan: 'Hij is 23 verdiepingen gevallen!'

Astrid: (Tegen Wolter) 'Op slag dood. Drieëntwintig verdiepingen gevallen.'

Wolter: 'Zo, dat zal een flinke vlek zijn geweest. Die krijg je ook niet zo één, twee, drie, van de weg gepoetst.'

Astrid: (Tegen Wolter) 'Het schijnt dat hersenvocht alles wegbijt.'

Daan: 'Volgens een arts is bijna ieder bot in zijn lijf gebroken. Vergruizeld.'

Astrid: (Tegen Wolter) 'Als een vlieg op een autoruit, splash!'

Wolter: 'Ik heb meelij met de personen die hem in een zak hebben moeten stoppen.'

Astrid: 'Je vader zegt...'

Daan: 'Ik heb het gehoord, maar daar bel ik niet voor...'

Astrid: 'Waar bel je dan voor?'

Wolter: 'Geld, let maar op!'

Daan: 'Ik bel om met mijn ouders het verdrietige nieuws te delen dat mijn partner is overleden.'

Astrid: 'Gecondoleerd, mijn jongen. Hou je haaks in de komende weken.' (Tegen Wolter) 'Hij belt niet om geld te vragen. Hij wil zijn ouders, ik en jij, vertellen dat zijn beste vriend dood is. Zal ik je condoleances doorgeven?'

Wolter: 'Waarom? Jij hebt toch al gecondoleerd gezegd. Het staat een beetje vreemd als je dan nog een gecondoleerd zegt, maar dan namens mij. Dubbelop.'

Astrid: 'Je vader zegt gecondoleerd.'

Daan: 'Ik heb net gehoord dat hij geen condoleances wilde doorgeven.'

Astrid: 'Maar hij heeft wel *gecondoleerd* gezegd.'

Wolter: 'Klopt, dat heb ik gezegd.'

Daan: 'Euhm, ik weet niet zo goed hoe ik hierop moet reageren.'

Wolter: 'Vraag maar waarom hij belt en dan zul je het horen: geld!'

Astrid: 'Waarom bel je... buiten het melden van de dood van Dirk.'

Daan: 'Leonardo! Is het zo moeilijk om Dirk Leonardo te noemen?'

Astrid: 'Ik weet het niet lieverd. Het gaat vanzelf.'

Daan: 'Leonardo heeft op zijn laptop instructies nagelaten hoe hij gecremeerd wil worden.'

Astrid: 'Dat staat toch vast: een gasoven.'

Wolter: ‘Heb je het over een crematie? Ja, alleen in een gasoven. Ze zijn wel bezig met duurzaam klimaatneutraal cremeren door zonne-energie, maar dat duurt wel een tijdje.’

Astrid: ‘Ja, duurt het langer voordat het lichaam is verbrand, dan met gas?’

Wolter: ‘Ook, maar korter dan met houtsnippers, die gloeien meer.’

Daan: ‘Leonardo wil begraven worden in een driedelig pak en omdat pa nu in een rolstoel zit, dacht ik: hé waarom geen driedelig pak van pa gebruiken...’

Astrid: ‘En wat als pa in de komende week dood gaat, want dat kan gemakkelijk met een volgende beroerte... Waar moet ik hem dan insteken?’

Daan: ‘Pa heeft toch wel meer kleren die hij aan kan doen.’

Astrid: ‘In het geval van dood, doet je vader niets meer. Een tikje minder dan wat hij nu doet hier in huis.’

Wolter: ‘Wat wil hij? Een voorschot op de erfenis?’

Astrid: (Tegen Wolter) ‘Hij wil je driedelig pak om Dirk in te cremeren.’

Wolter: ‘Prima, ik pas er toch niet meer in en zolang hij niet om geld vraagt, vind ik alles best.’

Astrid: ‘Je hebt je vader gehoord jongen. Je mag het driedelig pak lenen, maar dan wel een dag later gestoomd terug.’

Daan: ‘Leonardo wordt erin gecremeerd...’

Astrid: 'Je kunt het pak toch weer uittrekken voordat Dirk in de oven verdwijnt.'

Wolter: 'Wilde hij het pak verbranden?'

Astrid: (Tegen Wolter) 'Je hebt hem in al die jaren veel te veel verwend en dit is het resultaat!'

Wolter: 'Nee, geen haar op mijn hoofd die eraan denkt om een goed pak op te stoken.'

Astrid: 'Het spijt me, mijn jongen, maar met al die klimaatveranderingen moeten we verspilling tegengaan.'

Wolter: 'Het wordt toch een gesloten kist. Een vleeszak met losse botten kun je aan niemand laten zien.'

Astrid: 'O, maar dan is het geen probleem om hem naakt in de kist te leggen, dat scheelt ook weer met de ruches en de binnenbekleding.'

Daan: 'Dirk gaat niet naakt de kist in!'

Astrid: 'Hem maakt dat toch niet uit.'

Wolter: 'Hij wil zeker niet dat Dirk in zijn adamskostuum wordt verbrand.'

Astrid: (Tegen Wolter) 'Een hoog sensitief kind, altijd al geweest.'

Wolter: 'Heeft hij dit keer wel een zelfmoordbriefje nagelaten?'

Daan: 'Daar heeft geen tijd voor gehad.'

Astrid: (Tegen Wolter) 'Hij is te druk bezig geweest met naar het dak te komen.'

Wolter: 'Geen greintje respect meer, die jongeren van vandaag de dag.'

Daan: 'Leonardo was een groot kunstenaar in wording en kunstenaars gaan altijd tegen de gevestigde orde in. Tijd voor nieuwe waarden en normen.'

Astrid: 'Ik vat het even samen voor je vader.' (Tegen Wolter) 'Dirk was een tegendraads mannetje dat zijn eigen ding wilde doen ten koste van anderen.'

Wolter: 'Een echte kunstenaar, misschien had het nog wat kunnen worden. Om nu beroemd te worden, als James Dean na zijn dood, zal niet lukken. Daarvoor heeft Dirk nog niets van betekenis nagelaten. Ojee, ik moet...'

Astrid: (Tegen Wolter) 'Nummer één of nummer twee?'

Wolter: 'Onbestemd. Het kan een combi van beiden zijn. Kramp...'

Astrid: 'Nogmaals gecondoleerd, jongen, en hou je sterk. Ik ga snel met je vader naar het toilet.'

Daan: 'Wacht! Ik heb € 3750,- nodig voor de crematie.'

Astrid: '€ 3750,- voor de crematie van je vriend?'

Daan: 'Een eenvoudige grenenhouten kist, het twintig minuten durende afscheidsprogramma, het verbranden en de as in een eenvoudige urn. En dan heb ik de rouwkoets met acht paarden al geschraapt.'

Wolter: 'Wat zei ik? Geld!'

Astrid: 'Betalen zijn ouders mee?'

Wolter: 'Ik betaal geen cent aan de crematie.'

Daan: 'Leonardo heeft al ruim vijftien jaar geen contact meer met zijn ouders. Jullie zijn eigenlijk ook een beetje zijn ouders...'

Astrid: ‘Maar jongen, ik en je vader hebben hem nog nooit ontmoet.’

Wolter: ‘Moeder, ik moet nu echt...’

Astrid: (Tegen Wolter) ‘Eén momentje nog.’ (Tegen Daan) ‘Het is toch niet eerlijk om ons voor de onkosten op te laten draaien...’

Wolter: ‘Ojee, moeder, schiet op...’

Astrid: ‘We hebben het er later nog wel over...’

Wolter: ‘Te laat.’

Astrid: (Tegen Wolter) ‘Grote viezerik! Heb je hier in je broek gepoept?’

Wolter: ‘Kun je het ruiken?’

Astrid: ‘Er is hier een ongelukje gebeurd...’

Wolter: ‘Een flink warm ongeluk.’

Astrid: ‘Ik kan je vader niet met een poepbroek aan laten zitten... Maar ik wil nog wel zeggen dat je flink wat vraagt van ons. Zo weten ik en je vader niet wat voor een kunstenaar Dirk is geweest. Of waarom hij ineens Leonardo heet.’

Daan: ‘Het spijt me oprecht, ma, maar ik heb geen geld om hem te laten cremen en ik kan hem moeilijk hier in de huiskamer laten rotten.’

Wolter: ‘Volgens mij is het diarree, het loopt langs de binnenkant van mijn benen naar beneden.’

Daan: ‘Hij heeft de naam Leonardo uitgekozen omdat Leonardo da Vinci zijn grote voorbeeld is geweest. Dirk wilde net zo veelzijdig zijn als de meester zelf, bottom, top en versatile. Van vanilla tot hardcore BDSM.’

Van schilder tot aan uitvinder. En bovenal wilde Dirk de moderne belichaming zijn van de 'Vitruvian Man'. Je weet wel, die naakte vent in een vierkant binnen een cirkel. Hij wilde een statement maken om fatshaming tegen te gaan, maar als een husky bear lukte het hem niet om in de constructie te blijven staan. Super verve-
lend omdat hij al contracten met festivals en perfor-
mance art organisaties had afgesloten. Erwin is ge-
spierd en wilde wel zijn plek als 'Vitruvian Man' inne-
men, maar dat kon Dirk niet verkroppen. De hele bood-
schap kwam daardoor te vervallen.'

Wolter: 'Wat zegt hij?'

Astrid: (Tegen Wolter) 'Werkelijk geen idee waarover hij het heeft. Iets over beren tentoonstellen.'

Wolter: 'Ik begin te druppen...'

Astrid: 'Stuur de rekening maar door, maar dit is echt de enige en laatste keer dat ik en je vader de crematiekosten van een vriend van je betalen. En nu moet ik echt je vader helpen.' (Ze verbreekt de verbinding. Licht uit)

Daan: 'Dank je wel.' (Licht uit)

(Erwin is nog druk bezig in de badkamer. Muziek. Licht uit.)

Scène 3: Derde telefoongesprek

Middenachter op het podium ligt op de badkamervloer een lichaam onder een bebloed douchegordijn. Muziek.

Erwin: (Rechtsvoor. Licht aan. Hij drukt op mobiele telefoon display)

Astrid: (Linksvoor. Licht aan. Zij drukt op de display van de mobiele telefoon) 'Hallo?'

Erwin: 'Goedenavond...'

Astrid: (Tegen Wolter) 'Het is Erwin, de huisgenoot van onze Daan.'

Wolter: 'Doe hem maar de groeten. Het is zo een attente jongen.'

Astrid: 'Mijn man doet je de groeten.'

Erwin: 'Ik heb slecht nieuws.'

Astrid: (Tegen Wolter) 'Hij belt met slecht nieuws.'

Wolter: 'Lag zijn moeder niet op sterven?'

Astrid: 'Is ze overleden? Hopelijk zonder al te veel pijn, de arme ziel.'

Erwin: 'Gecondoleerd, mevrouw.'

Astrid: 'Nee, ik moet jou juist condoleren. Ze was jouw moeder en ik leef nog.'

Wolter: 'Condoleer hem ook maar namens mij.'

Erwin: 'Moeder leeft nog...'

Astrid: (Tegen Wolter) 'Ik begrijp er niets meer van. Zijn moeder leeft nog.'

Wolter: 'Echt waar? Wat een taaie rakker.'

Astrid: ‘Maar wie is er dan dood? Je kent niemand van onze familie. Nog niet, moet ik er wel duidelijk bij zeggen. Sinds jij en Daan een relatie hebben, loopt alles gesmeerd. Daan is veel toegankelijker en praat gemakkelijker, zelfs over moeilijke dingen.’

Erwin: ‘Het is Daan.’

Astrid: ‘Wat is er met Daan?’

Wolter: ‘Is er iets met Daan?’

Erwin: ‘Vanavond na het eten zijn Daan en ik samen gaan douchen...’

Astrid: (Tegen Wolter) ‘Erwin is vanavond samen met onze jongen gaan douchen.’

Wolter: ‘Maar dat is toch geen reden om te bellen. Of zijn ze ondeugend geweest tijdens het douchen?’

Astrid: (Tegen Wolter) ‘Vrijen onder de douche is ook geen reden om te bellen.’

Wolter: ‘Hangt van het resultaat af. Ik heb Henk ook wel eens gebeld na een stevige neukpartij.’

Astrid: (Tegen Wolter) ‘Wolter! Zoiets zeg je toch niet hardop.’

Erwin: ‘Tijdens het penaltyschieten schoot Daan naar voren toe en kon zijn evenwicht niet bewaren. Met een klap sloeg zijn hoofd op de wasbak en hij begon als een rund te bloeden. Ik raakte in paniek en ben naar buiten gevlucht, de straat op.’

Astrid: ‘In je blote kont?’

Erwin: 'Ja, helemaal naakt. Ik heb de buurman om hulp gevraagd en die is gaan kijken. Hij heeft ook 112 gebeld. Het mocht niet baten. Daan was al overleden.'

Wolter: 'Wat is er aan de hand?'

Astrid: 'Daan is dood. Uitgeleden tijdens een partijtje seks onder de douche, met zijn kop tegen wasbak aan en doodgebloed.'

Wolter: 'Is Erwin okay?'

Astrid: 'Is alles goed met je?'

Erwin: 'Nee, het gaat niet goed.'

Astrid: 'We komen eraan.'

Erwin: 'Ik red mij wel.'

Astrid: 'Ben je helemaal gek!' (Tegen Wolter) 'Hij is erg aangeslagen en heeft hulp nodig.'

Wolter: 'Waar wacht je nog op!'

Astrid: 'Blijf daar. We zijn er over een half uurtje.' (Verbreekt de verbinding)

Erwin: 'Maar het is jullie zoon.'

(Licht uit)

NOPERA

De toneeltekst

NOPERA

Een musipera

Rollen:

Mees = Dochter van de overledene

Yvonne = Ex-vrouw van de overledene

Adam = Ex-minnaar van de overledene

Thijs = Escort van de overledene

Mia = Zus van de overledene

Floris van Damblok = Notaris

Willem van Leeuwen = De overledene (alleen op video)

Vooraf aan het toneelstuk:

Mees, Yvonne, Adam, Thijs en Mia komen samen met de bezoekers aan bij het zaaltje. Ze drinken een kopje koffie of thee en beginnen korte gesprekjes met de andere bezoekers. In de trant van: *Gecondoleerd met het overlijden van Willem. Waar ken jij Willem van? Hoe is dat zo gekomen?*

Let op: de bezoekers spelen familieleden of vrienden van de overledene.

Teksten die de spelers vooraf met de bezoekers delen:

(De stijl is als een Speakers Corner. De acteurs gaan om beurten op een 'kratje' staan om de tekst te vertellen, alsof het tegen één persoon is gericht)

Mees: 'Hij is mijn papa... was mijn papa, want nu is hij dood. Vreemd hoor, vorige week lag Willem nog springlevend in het hospicebed en nu ligt hij in een grenenhoutje. Wat kan er veel gebeuren in één week, niet dan? Echt wel, als ik eraan denk wie ik allemaal in de afgelopen dagen via Tindr heb geneukt: Pieter, John humhum, spierballenboy Maikel, Sven met zijn grote balzak en Noud, nou, die lustte er wel pap van. Het zijn niet hun echte namen. Niemand gebruikt haar eigen naam op Tindr, dat geldt trouwens ook voor de foto's. Mam zegt altijd... je weet wel, Yvonne, daar staat ze! Nou, mam zegt dus altijd: *een man met een stijve is bekliven*. Het is Brabants. Een Brabants gezegde en wil zoveel zeggen dat zodra een man voor je staat met een volle erectie, dan gaat ie nergens meer naar toe voordat hij het karwei heeft afgemaakt. Of de foto nu klopt of niet. Nou, leuk kennis te hebben gemaakt. Ik loop even door. Spreek je na afloop nog wel even.'

Yvonne: 'Ken ik jou niet? Ben jij niet de zoon of dochter van dikke Willy? Vandaag de dag moet je zo oppassen met hokjesdenken, dat ik er maar niet aan wil denken... maar ja, je moet wel. Ondanks de hoofdpijn die ik ervan krijg. Ken je dat? Een drukkend gevoel hier aan de zijkant van het hoofd, dat uitstraalt naar voren toe, waardoor de voorhuid, boven de wenkbrauwen, gaat rimpelen, windkracht 6. Het bonkt een beetje bij de slapen. Nou reken maar dat die

geen oog dicht doen. Maar om een kort verhaal niet onnodig te rekken: wat ben jij? Een dochter of een zoon van dikke Willy? (Antwoord afwachten) Ach, wat leuk, dat had ik er niet achter gezocht. Je ziet er zo heerlijk voorspelbaar uit, dat is ook een gave om je te kleden naar de mode van 1968. Vintage, zo heet dat toch?

Ik ben Yvonne, de vrouw van Willem. Tegenwoordig heet dat ex-vrouw. Waar gaan we naar toe met onze taal? Er is toch geen beginnen aan om het allemaal bij te houden, al die taalveranderingen. Zo heb ik pas ontdekt dat er ieder jaar nieuwe woorden aan de Dikke van Dale worden toegevoegd, alsof ie nog niet dik genoeg is. Maar wie vertel ik wat, jij bent de zoon of dochter van dikke Willy, die wordt ook ieder jaar een paar kilootjes dikker. Ik wilde zwaarder zeggen, maar dan is het niet zo leuk. Ach, dat begrijp je wel. Je ziet er reuze bijster slim uit, voor een kind van dikke Willy. Niets persoonlijks hoor, Willy is een eersteklas vent... voor je moeder. Het gaat zo beginnen... Ik wil een paar handen schudden. Heb je papieren tissues? Niet voor mij, maar je neus ziet er zo rood uit. Corina of een verkoudheidje?’

Adam: ‘Mijn naam is Adam Paradijsvogel. Niet heus, maar dat is mijn artiestennaam. Ik werk voor *Club du Soleil*. Ken je dat? Volgens mij heb ik je daar wel vaker gezien... Ach, natuurlijk, de neven en nichten mogen het niet weten. Ik doe mijn lipjes op slot en gooi het sleuteltje weg. Jouw geheim bewaar ik onder mijn hart, in de

linker testikel. Geen probleem, daar heb ik al zoveel geheimen in opgeborgen, dat ik overweeg om een derde testikel te nemen. Grapje. Slecht grapje, maar toch wel leuk. Ik zag je mondhoeken iets bewegen. Wat is het: botox of geen humor? Alle gekheid op een stokje en ik heb flink wat centimeters, maar je ziet er goed uit voor je leeftijd. Vroeger zeker vaak naar de gym geweest? Langsgelopen, zeker! Een grapje. Een fout grapje, maar dat mag ook wel tijdens een herdenkingsdienst, die zijn altijd zo zwaar op de hand. Had ik al verteld dat ik een strippende stand-up act doe in Club du Soleil? Een paar jaar geleden deed ik nog met een partner een acrobatische act, waarbij ik hem op één hand omhoog duw, terwijl ik op een zilveren glittercilinder sta met één hoofd gestrekt naar voren. Twee keer gedaan, hij kneusde de tweede keer zijn nek met een knakje. Een rotgeluid. Nu bezoek ik hem bij zijn moeder. Er is geen gesprek meer mogelijk. Hij kijkt een beetje vreemd uit de ogen en dan het kwijlsel langs zijn kin. Nee, ik ben het toen maar rustiger aan gaan doen. Ach, zie ik dat goed? Sorry, ik moet hem even *hallo* gaan zeggen.'

Thijs: 'En waarom ben jij hier? Tuurlijk vanwege de herdenking... maar ik bedoel: wat ben jij voor de dode? Familie? Collega? Escort? Ik was de vaste escort van Willem, al een jaar of vier, of zes. Acht jaar, zou je niet zeggen als je mij zo ziet. Nog fris genoeg om geen 35% kortingssticker opgeplakt te krijgen. Het uiterlijk zegt ook niet alles, want het

grootste gedeelte van mijn beroep bestaat uit luisteren, luisteren en zo nu en dan een praatje in de zak te stoppen. Laat er geen misverstanden over bestaan: ik bedoel de spreekwoordelijke zak. Het is verrassend voor je, ik zie het aan de verbaasde blik in je ogen, dat een escort zo weinig tijd sekst! Precies, dat had ik ook, toen ik dit beroep begon uit te oefenen... In het begin is het veel oefenen, onderschat het niet. Ik ben de levende kamasutra voor gays. Maar ik schat dat ik met een klant zeker 10% van de tijd praat en luister, gemiddeld dan. Dus dat is behoorlijk veel tijd. Goed voor klantbinding. En dan 90% van de tijd *pump up that volume*, zeg maar. Geen uur of zo. Ik heb wat oudere clientèle. Drie en halve minuut tops. Willem was de bekende uitzondering op de gemiddelde regel met een record van 6 minuten en 17 seconden. Veel gekreun en weinig oogst, zagezegd. Ja, het is ongepast om over sperma tijdens een herdenking te praten, vind je niet? Leuk om kennis gemaakt te hebben, wil je een kaartje?’

Mia: ‘Ik ken jou niet. Wie ben jij? Wat kom je doen? Ik ben Mia, de zus van... Zo zeg je dat toch, vandaag de dag? Ik ben de zus van... Van wie? Van de overledene natuurlijk! Willem was mijn broer en nu is hij dood. Pierenvoer, als hij niet in de fik zou worden gezet. Persoonlijk vind ik het niets dat hele cremieren. Stop mij maar in de grond, zes planken diep en laat de natuur haar gang gaan. De insecten moeten ook voedsel krijgen en als je in zo’n steenoven gaat, dan heb je geen enkele voedings-

waarde meer. Fijnstof met een paar grotere brokstukken ertussen, dat kan geen insect eten. Ooit een regenworm in een urn zien graven? Nu dat we het er toch over hebben: is het waar dat de botrestanten worden fijngemalen voordat ze in de urn worden gestopt? Het is ook niet zoveel dat er overblijft, een kilootje of anderhalf aan fijnstof. Betekent dat, dat het meeste wordt weggegooid? Of hergebruikt voor in de bouw? Allemaal vragen waar je anders helemaal niet bij stilstaat, maar op een dag als vandaag... Tja, dan moet je wel of je wilt of niet. Het verbaast mij helemaal niets dat Willem dood is. Het moest er toch een keertje van komen, niet dan? Het staat in de sterren geschreven en het verblijf in een hospice is vanzelfsprekend ook een teken aan de wand. Niet dat ik ben geweest. Mij niet gezien in die *little shop of horrors*. Je moet het toch maar kunnen. Ik bedoel daar werken. Het is 'dankbaar werk'! Dankbaar werk? Iedereen gaat dood! Wat is daar dankbaar aan? Zijn het allemaal rotmensen die dood gaan? Kan de wereld weer opgelucht ademhalen? Nou, dan kennen ze Willem nog niet. Ik spreek je na afloop nog wel even.'

SCÈNE 1: WELKOM

Er klinkt een gong. De bezoekers (incl. de spelers) gaan de kleine zaal binnen en nemen plaats. Er klinkt vintage muziek uit de jaren dertig/veertig van de vorige eeuw met o.a. Florence Foster Jenkins. Op een verhoging staat een lijkkest. Ook is er een scherm waarop de video's worden geprojecteerd. De notaris gaat staan. (Volgende dia)

Notaris: 'Goedenavond, voordat wij gaan beginnen even een paar huishoudelijke mededelingen. *Macra-meeën doe je met zijn twee*, is verplaatst naar morgenmiddag twee uur. En *patiencen voor alleenstaanden*, komt deze week helemaal te vervallen.'

(Er staat iemand op en loopt naar buiten)

Notaris: 'Sorry! Je kunt het ook thuis spelen // De beheerder wijst erop dat de pot van het toilet niet al te vast zit. Te veel wiebelen heeft een averechts effect op het doorspoelen. En, heren, het is geen schande om ook op de pot plaats te nemen. Steeds meer mannen, 'echte mannen' staat hier op het briefje, gaan zittend plassen. Het scheelt de beheerder en zijn vrijwilligers veel werk om alle spettervlekken weg te krijgen, dat is pas een schande! // Anderhalf kopje koffie of thee met één plakje cake hoort bij de herdenkingsdienst. Alle overige traktaties zult u uit eigen zak moeten betalen. Portemonnee. Eigen zak is portemonnee, voor degenen van buiten de randstad. // Even kijken of ik alles

heb gehad. Er staat hier nog iets over een doods-kist, maar dat spreekt voor zich... Laat ik het voor de zekerheid toch maar even hardop uitspreken: Er is een dode in de zaal, zie de lijk-kist. U dient zich respectvol te gedragen en de kist met rust te laten. Deze mag niet boven het hoofd doorgegeven worden! Ten strengste verboden. Het laatste punt van aandacht is dat de papieren tissues in de papierbak moeten worden gegooid. Hier wordt het afval gescheiden. Duurzaamheid *rules*. Tot zover de mededelingen van de beheerder...'

(Yvonne steekt haar hand omhoog)

Notaris: 'Wilt u iets vragen, mevrouw?'

Yvonne: 'Wat doe ik in de tussentijd met de papieren tissues? Moet ik die in mijn jaszak bewaren of ik mijn handtas? Of loop ik meteen naar de papierbak?'

Notaris: 'Op het einde kunt u de tissues en eventueel ander afval in de bak stoppen.'

Yvonne: 'Alles in de papierbak? Ook het papiertje van het citroensnoepje. Ze noemen het een papiertje, maar eigenlijk is het een plasticje.'

Notaris: 'Papier in de papierbak en plastic in de plasticbak.'

Yvonne: 'Maar als het nu erg plakt? Als ik huil dan moet ik meestal ook mijn neus snuiten en dat is dan wat slijmerig, maar plakt als een gek. Mag ik dat tussentijds weggooien of toch maar even bewaren?'

Notaris: 'Even bewaren, dat lijkt mij het beste.'

Yvonne: 'Heeft u dan een plastic zakje voor in mijn handtas? Dan stop ik daar de plakkerige tissues in, zodat mijn spullen niet vies worden en dan gooi ik het later weg...'

Notaris: 'Zolang de papieren tissues maar in de papierbak gaan en het plastic zakje in de plasticbak.'

Yvonne: 'En moet ik dat met mijn vingers uit het zakje halen? Dan zit nog alles onder met snot.'

Notaris: 'U kunt het zakje ook boven de papierbak omkeren en leegschudden.'

Yvonne: 'Dat is een goed idee! Mag ik een plastic zakje?'

Notaris: 'Moment...' (Notaris haalt uit zijn jaszak een rol met pedaalemmerzakken en scheurt er eentje los. Hij geeft aan een bezoeker die vooraan zit.)

Notaris: 'Wilt u het zakje doorgegeven naar achteren? // Het komt eraan, mevrouw.// Even de rol opruimen (hij stopt de rol met pedaalemmerzakken terug in de jas)

Yvonne: 'Ik heb het zakje! Dank u wel.'

Notaris: 'Geachte aanwezigen. Familie en vrienden van de overledene: Willem Johannes Aagje Peterus van Leeuwen, welkom! Het is geen vrolijk welkom, maar één met de zwarte rand van de dood. Amen. // Mijn naam is Floris van Dam-blok en ik ben geen priester, zoals de 'amen' deed vermoeden, maar een notaris. Beter gezegd: ik ben de notaris van Willem en executeur van het testament. De heer van Leeuwen,

hier in de kist, heeft enkele specifieke instructies nagelaten voor het openen en voorlezen van zijn laatste wil. Geen verrassing vermoed ik zo, omdat één van de eerste vragen die u aan mij stelde toen ik u uitnodigde voor deze speciale herdenking steeds dezelfde was: Sta ik in het testament? // Helaas mag ik daar geen uitspraken over doen, zoals u weet. Maar... u had de maar al gehoord, nietwaar! Maar uw naam komt wel voor op de lijst van genodigden die aan de instructies is toegevoegd. De overledene wilde dat u tijdens de herdenking aanwezig bent. Een hele eer lijkt mij zo. // Voordat ik iets meer over het testament ga vertellen, is het belangrijk om te weten in welke hoedanigheid ik hier ben. Buiten de notariële handelingen die ik zal gaan verrichten, ben ik ook *master of the clicker*. Met deze PowerPointklikker bedien ik de presentatie tijdens de dienst. Mocht het een keertje verkeerd gaan, dan reken ik op uw vergevensgezindheid. Ik ben notaris en geen entertainer. Wel nachtenlang over gedroomd, maar het is er nooit van gekomen. (Hij klikt met de clicker. Er verschijnt een lege dia) Och, excuus. Ik had de lege dia eruit gehaald, dus niet. (Hij klikt nog een keer met de clicker. Er start een video. Countdown en dan verschijnt Willem in beeld)

Willem (op video): (de camera zit heel dicht op de neus) 'Ik zie mijn ogen niet. Zuster, kun je iets naar achteren gaan met de telefoon? (Het beeld verandert. Willem zit in pyjama in bed.) Beter...

denk ik. Ik heb mijn bril niet op. Zit ik in het midden in beeld? Okay, dan kunnen we beginnen. Tel je af, de laatste twee tellen stil.'

(Stem van de zuster: 5, 4, 3...)

Willem (op video): 'Hallo, jullie daar! Wat een verrassing! Zie ik daar mijn bloedeigen kind en mijn ex-vrouw? Hoe bijzonder om jullie hier te ontmoeten... Het enige wat ik hiervoor hoefde te doen was doodgaan. Geen verwijten mijnerzijds! Ik begrijp het wel, waarom jullie hier zijn... Het gaat om de poen! Niet alleen geld, maar ook onroerend goed, aandelen, kunstwerken en een kluisje vol juwelen. Veel meer motivatie is er niet voor nodig om je ex-man en je vader te herdenken, vermoed ik zo. Ik ben een man met vele talenten. Ik moet natuurlijk in de verleden tijd gaan praten omdat ik dood ben, als jullie deze video bekijken. Het is lastiger dan het lijkt. Ik was een man met vele talenten, die jammer genoeg nooit is doorgebroken als een *singer and songwriter*. De leeftijd is steeds het struikelblok geweest voor de talentenjachten op TV. Ik heb in eigen beheer een dubbelelpee laten persen. Op plaat één staan covers van liedjes waar ik tijdens mijn leven verzot op ben geweest, zoals *Het dorp* van Wim Sonneveld, dat ook al een cover was van een Frans liedje of zo. Op plaat twee staan negen originele door mij geschreven liedjes, inclusief de muziek gemaakt, met samples en zo. Het is een musipera, een mix van musical en opera nieuwe stijl. Overigens zelf bedacht, de nieuwe term: musipera.

Een nieuwe genrenaam die inmiddels al met open armen door muziekconnaisseurs is ontvangen. De titel van de musipera is: NOPERA. Een woordspeling: NO OPERA. NOPERA, begrijp je? Ik ben zo goed met taal. // Het vervellende is dat NOPERA nog niet eerder is uitgevoerd en daar komt vanavond verandering in. Hoewel ik er bij ben, kan ik het niet horen of beoordelen... De notaris zal mijn honneurs waarnemen en de uitvoeringen van de liedjes jureren. Hij heeft twee bordjes, steek ze maar even in de lucht Floris...'

(De notaris steekt twee bordjes omhoog)

Willem (op video): 'Op het ene bordje staat een duim die omhoog wijst en op het andere bordje wijst een duim omlaag. Als je een goede uitvoering geeft van een lied, dan gaat het bordje met de duim omhoog, omhoog. Je doet dan nog mee voor de hoofdprijs: al mijn bezit! Is het een flutuitvoering, dan steekt Floris het bordje omhoog met de duim omlaag. Het zal duidelijk zijn: je doet niet meer mee. Althans niet voor de jackpot. // Ik heb een lijstje gemaakt van wie er allemaal gaan zingen. Zit je er niet bij, dan niet getreurd: het leven gaat door. Notaris, aan u de eer.' (Video stopt)

SCÈNE 2: HET EERSTE LIED

Notaris: (hij opent een dossiermap en haalt er een briefje uit) 'De gelukkigen zijn: Mia, de zus van de overledene. Ga even staan, zodat iedereen je kan zien. Mees, de dochter van Willem en haar moeder Yvonne. Uiteraard mocht Adam niet op het lijstje ontbreken. Hij is de ex-minnaar van Willem. En tot slot, heel verrassend, een tamelijk onbekende: Thijs. De favoriete escort van de overledene in de afgelopen vier jaar.'

Mia: 'Een hoer?'

Thijs: 'Een escort!'

Notaris: 'Misschien is dit niet het moment om...'

Yvonne: 'Wat is het verschil? Een escort is toch een prostituee.'

Thijs: 'Nee, een hoer neukt alleen, terwijl een escort veel praat met de klanten.'

Mia: 'Een soort maatschappelijk werk?'

Adam: 'En dan kiest hij voor jou, terwijl hij mij had kunnen hebben!'

Yvonne: 'Jij bent zelf weggegaan, weet je nog?'

Notaris: 'Respect! Weet u nog: respect! De lijk-kist met Willem staat op nog geen twee meter afstand!'

Mia: 'Wie heeft de hoer gekozen?'

Notaris: 'De overledene zelf.'

Adam: 'Geen greintje smaak.'

Notaris: 'Ik wil verzoeken of Mia hier wil komen. Zij gaat het eerste lied zingen, met als titel: In het begin.'

Mia: 'Maar ik kan helemaal niet zingen.'

Notaris: 'U doet niet mee?'

Mia: 'Ik ga mijzelf zelf toch niet voor gek zetten.'

Notaris: 'U heeft dan geen recht op een erfdeel...'

Yvonne: 'Kom op, Mia, ga ervoor.'

Mees: 'Niet slim, mam. Minder deelnemers betekent meer geld.'

Yvonne: 'Verrek, je hebt gelijk. Zal ik je plaats innemen, Mia?'

Mia: 'Echt niet, als er al iemand recht heeft op het geld, dan ben ik het wel. Ik heb Willem bijna alleen opgevoed... samen met moeder.'

Notaris: 'Komt u hierheen, mevrouw. De tijd begint te dringen. Over een uur moeten we hier uit zijn voor de weekbingo.'

(Mia loopt naar de verhoging)

Mia: 'Wat moet ik doen?'

Notaris: 'Dadelijk klik ik met de clicker en dan verschijnt daar op het doek een video met de liedtekst op de muziek geplaatst. U zingt de tekst. Het stelt niet veel meer voor.'

Mia: 'Kan ik het liedje eerst een keertje horen?'

Notaris: 'Helaas, de instructies van de overledene zijn op dat punt heel strikt.'

Mia: ‘En mogen zij (wijst naar de bezoekers) meedoen?’

Notaris: ‘Daar staat niets over in de instructies, dus dat zal wel mogen.’

Mia: ‘En als ik dit goed doe, maak ik kans op een erfdeel?’

Notaris: ‘Klopt als een urn. // Bent u er klaar voor?’

Mia: ‘Het is nu of nooit.’

Notaris: (hij haalt een ander briefje tevoorschijn) ‘Dames en heren, ik ben trots om de première van NOPERA aan te mogen kondigen. Het eerste lied beschrijft de geboorte van de overledene in de wereld. Gezongen door Mia!’

(Notaris drukt op de clicker. De video van het eerste lied verschijnt in beeld.)

Liedtekst:

Het begint met een zwemmertje op de vlucht

Flinke afstand afgelegd in een vloek en een zucht

Zeker wel 30 centimeter of meer

Slechts een doodenkele keer

Achterna gezeten door de concurrent

Beetje zout/zoet geurend

Spermatozoïden slaan op hol

Veel geschreeuw en weinig lol

Ik heb mijn handen eraan vol

(Yvonne: Wat is dit? Put a sock in it!)

Het zwemmertje zag het eitje en dacht
Zij heeft het niet allemaal op een rijtje
Ik stop hier en zwem terug de buis in
Daar komt niets van in, moet het eitje hebben gedacht
Op lijfsbehoud bedacht
Danst het eitje frank en vrij
Beter morgen een kip, dan vandaag een ei

Eicel alert, eicel roept
Ik slurp je op
Inhoud en vorm zijn één
Eicel bevrucht

(Mees: Hoelang gaat het nog duren?)

Het zwemmertje gaf uiteindelijk toe
Aan het hele theatrale gedoe
Zaadje verorberd en eitje blij
Celdeling een onvoorwaardelijke veroordeling
Een mensenleven begint
Liefde maakt niet vrij, liefde bindt
Het begin van een moeilijk opvoedbaar kind.

Foetus in de buik

Het leven is hier!

Goed schudden voor gebruik.

(Adam: Geef het toch op schorre kraai!)

Negen maanden later

Daar ben ik dan

Geboren volgens een goed overlegd plan

Vreugde voor wie vreugde vinden kan

Een nieuw leven

Kind de borst geven

En het laten groeien

Zich overal mee bemoeien

Totdat het lopen kan

De wijde wereld in

Zoekend naar zijn bestaan

Hij heeft voor wel hetere vuren gestaan

Wanhoop is een reden van het bestaan

Ik denk er niet aan, niet te bestaan

(De notaris steekt een bordje omhoog: duimpje omlaag)

Notaris: 'Het spijt mij vreselijk, mevrouw, maar het is niet om aan te horen.'

Mia: 'Ik heb toch gezegd dat ik niet kan zingen.'

Mees: 'Maar het lied loopt voor geen meter.'

Adam: 'Er is iets met die teksten aan de hand. Het past net niet of zo.'

Thijs: 'Ben je zo groot geschapen?'

Yvonne: 'Goed zo. Eentje minder, de volgende, mijnheer de notaris!'

Notaris: 'Is er iemand die nog wat meer over het lied wil weten? Wat achtergrondinformatie misschien?'

Yvonne: 'En door!'

Notaris: 'Ik heb hier een tekstanalyse. De liefhebber kan het na de dienst bekijken, voor, bij de bar.'

SCÈNE 3: HET TWEEDE LIED

Mees: 'Wie mag het tweede lied zingen?'

Notaris: 'Als ik mij niet vergis, is aan jou de eer!' (Hij kijkt in zijn papieren)

Yvonne: 'Waar gaat het over?'

Notaris: 'Onderwijs en studeren. Een pakkend liedje, al zeg ik het zelf. Het geeft een goede inkijk in hoe de overlevende...'

Thijs: 'Overledene!'

Notaris: 'Zei ik dat niet?'

Mia: 'Nee, en het is niet de eerste fout die je hebt gemaakt.'

Notaris: 'Wat ik wilde zeggen, is dat het liedje een goede inkijk geeft in de opvoeding van de overledene. Echt een tijdsdocument.'

Adam: 'Heeft Willem ook nu weer zelf de tekst geschreven?'

Notaris: 'En de muziek gecomponeerd.'

Mia: 'Pffft! Hij kon geen noot lezen!'

Mees: 'Zal ik daar naartoe komen?' (Ze wijst naar de verhoging)

Notaris: 'Kom maar, dan kunnen we beginnen.'

Thijs: 'Hoelang gaat het duren?'

Notaris: 'Zolang het duurt. Kunst laat zich niet dicteren door tijd. Een citaat van de overledene // (Hij leest in map) O ja, aan het begin van het lied

zingt een koor de eerste woorden. Even kijken...Thijs, Adam en Mia. Jullie zijn het koor. Blijf daar maar staan, anders wordt het hier te vol. De kist moet niet op de grond vallen.'

Mees: 'Zet de video maar aan.'

(Notaris pakt zijn clicker en de video van het tweede lied verschijnt in beeld)

Liedtekst:

Koor:

Leren / Studeren / Leren / Studeren /
Leren, leren, leren / Studeren / Leren /
Studeren / Leren / Studeren / Leren /
Leren, leren, leren / Studeren Leren

Mees:

Leren studeren om te leren
Het is waard om het te proberen
Voor een examen studeren
Je kunt het allicht eens proberen
Leren studeren om te leren

Als kind geen licht in het leren
Eindeloos in een boek bladeren
Op zoek naar de samenvatting
Leren naar ruwe schatting

Niet alles hoeven lezen, want
Wie alles kan moet alles vrezen
Ik wilde niet weten hoe het zit
Het is een zegen om te vergeten
En zeggen: geen kaas van gegeten

Leren studeren om te leren
Het is waard om het te proberen
Voor een examen studeren
Je kunt het allicht eens proberen
Leren studeren om te leren

Kennis is geen macht zoals gedacht
Beter slim gejat dan slecht bedacht
Kennis zijn woorden en betogen
Geboren en getogen in het brein
Iedere toegekende waarde is bedacht
En geeft een gevoel van eigenwaarde
Maar woorden zijn waardeloos
En alles van waarde is nutteloos

Leren studeren om te leren
Het is waard om het te proberen
Voor een examen studeren

Je kunt het allicht eens proberen

Leren studeren om te leren

Kennis is een instrument

Om rijk mee te worden

Niet om iets van te leren

Of om voorvaderen te eren

Mensen zijn bang voor woorden

Die betekenis krijgen in het hoofd

Een man is wat hij gelooft

Geloven in woorden is o, zo dom

Leren studeren om te leren

Het is waard om het te proberen

Voor een examen studeren

Je kunt het allicht eens proberen

Leren studeren om te leren

(De notaris begint in zijn handen te klappen en steekt
een bordje omhoog, met duimpje omhoog)

Notaris: 'Goed gedaan. Veel beter dan de dames van
kantoor!'

Yvonne: 'Dames van kantoor?'

Mees: 'Het kwam er gewoon uit rollen, een aparte ervaring.'

Notaris: ‘Vanochtend heb ik ge oefend op kantoor en de dames wilden graag helpen. Hoe lief is dat! Nou, maar wat een puinhoop is dat geworden, terwijl het nu als een rollende aria van Verdi Händel klinkt. Ik heb er een ganzenhuid van gekregen, kijk maar...’

Mees: (Kijkt naar arm) ‘Wat zijn dat voor een plekjes? O, daar moet je een keer mee naar de dokter gaan. Het ziet er niet goed uit. Het kan huidkanker zijn.’

Notaris: ‘Huidkanker?’

Mia: ‘Het zijn ouderdomsvlekken. Ik heb er net al naar gekeken toen ik moest zingen.’

Adam: ‘Noem dat maar zingen.’

Notaris: ‘Is iemand geïnteresseerd in een tekstanalyse? Niemand?’

Mia: ‘Dus als ik het goed begrijp, blijft Mees in de race voor het grote geld?’

Yvonne: ‘Tuurlijk, hij zou toch zeker niet zijn dochter onterven.’

Notaris: (Tegen bezoekers) ‘Jullie mogen best wel meezingen. Het valt nu wat tegen.’

Adam: ‘Door naar het volgende lied!’

SCÈNE 4: HET DERDE LIED

Thijs: ‘Dit lied gaat over seks, dat kan niet anders. Willem hield het nooit zolang vol om niet over seks te praten...’

Adam: ‘Of te doen. Ik ben het met je eens. Het is sexy tijd!’

(Thijs trekt zijn overhemd uit en maakt wat uitdagende bewegingen)

Adam: ‘Even heet als een kaassoufflé uit het vet!’

Mia: ‘Een kaassoufflé?’

Adam: ‘Uit het vet! Lekker krokant hard aan de buitenkant en als je er een paar keer hard op drukt, dan vloeit de kaas eruit. Heerlijk om op te likken van het bord.’

Mees: ‘Dat wil ik ook!’

Mia: ‘Een kaassoufflé?’

Mees: ‘Nee, sexy tijd met blote bast.’

Mia: ‘Blote borsten bedoel je, geen bast.’

Yvonne: ‘Hell to the no! Nu niet, morgen niet en al helemaal gisteren niet, jongedame! Je bent toch geen hoer of een slettenmadam, is het wel?’

Mees: ‘Wat is daar op tegen? Een escortmeisje moet ook belastingen betalen.’

Thijs: ‘Goed gezegd! // Notaris laat het derde lied maar komen!’

(Thijs en Mees gaan naar de verhoging)

Yvonne: 'Ik verbied het je! Kom hier bij mama!'

(Mees trekt blouse uit)

Notaris: 'Adam, Yvonne en Mia zijn het koor in het derde lied met de titel: Neuken om de boel op te leuken! Daar gaan we!'

(Notaris klikt door naar de volgende dia. Het lied begint)

(Tijdens het zingen gaan Thijs en Mees steeds sexyer met elkaar dansen en het eindigt in een vrijpartij)

Liedtekst:

Koor:

Ik wil neuken in de Spaanse keuken

Ik wil neuken een hele dag lang

Dat is wat ik wil, dat is wat ik doe

Ik wil neuken in de Spaanse keuken

Ik wil neuken een hele dag lang

Dat is wat ik wil, dat is wat ik doe

Aiaiaiaiiii! Olé!

Thijs:

Het leven was saai tot de eerste natte droom

Gevuld met oneindig veel geslagen room

Alles plakte. Lakens. Overtrek

En katoenen zakdoekjes vol

Mijn verbeelding sloeg op hol

Om eindelijk man te zijn

Koor:

Ik wil neuken in de Spaanse keuken

Ik wil neuken de hele dag lang

Dat is wat ik wil, dat is wat ik doe

Ik wil neuken in de Spaanse keuken

Ik wil neuken de hele dag lang

Dat is wat ik wil, dat is wat ik doe

Aiaiaiaiiii! Olé!

Thijs:

Ik ontdekte buiten de vrouw ook de man

Hoe voller het hart hoe meer erin kan

Ik ontdekte mijn enig echte talent

Pompen of verzuipen

Geil door de kamer kruipen

Pompen of verzuipen

Effe alles uit laten druipen

Koor:

Ik wil neuken in de Spaanse keuken

Ik wil neuken de hele dag lang

Dat is wat ik wil, dat is wat ik doe

Ik wil neuken in de Spaanse keuken

Ik wil neuken de hele dag lang

Dat is wat ik wil, dat is wat ik doe
Aiaiaiaiiii! Olé!

Thijs:

De liefde is niet aan mij besteed
Zonder liefde gelukkig zijn
Het mooie is altijd wreed
Neuken is mijn ding
Hier, daar, overal
Alles van mijn gading
Seks is de kunst van de verbeelding

Koor:

Ik wil neuken in de Spaanse keuken
Ik wil neuken de hele dag lang
Dat is wat ik wil, dat is wat ik doe
Ik wil neuken in de Spaanse keuken
Ik wil neuken de hele dag lang
Dat is wat ik wil, dat is wat ik doe
Aiaiaiaiiii! Olé!

Notaris: 'Het lied is klaar. Jullie kunnen elkaar weer bevrijden.' (Hij steekt het bordje omhoog met duimpje omhoog)

Mia: 'Een emmer koud water is voldoende. Het werkt ook bij honden.'

Mees: 'Ik dacht dat je gay was?'

Thijs: 'Gay for pay en verder een allroundertje. Van alle markten thuis en 23 fetisjen met en zonder glijmiddel.'

Yvonne: 'Mees, trekt je blouse weer aan! Je loopt nog wat op!'

Mia: 'Met honden heb je dat ook en voordat je weet, zit je weer een hele avond te vlooien.'

(Thijs en Mees blijven flikflooien)

SCÈNE 5: HET VIERDE LIED

Notaris: ‘De tekstanalyse van het liedje met de symboolduiding slaan we maar over in verband met de tijd. In dit tempo zijn we nooit op tijd klaar. Ik stel voor om meteen door te gaan naar het vierde lied met de alles verklarende titel: Werk!’

(De notaris kijkt rond wie het lied gaat zingen en ziet dat Mees en Thijs nog steeds aan foefelen zijn)

Notaris: ‘Thijs nog maar een keer zingen...’

Yvonne: ‘Uitstekend idee... // Nou, laat mijn dochter los en ga zingen. Mees, kom hier! Bij mama, hier!’

(De notaris klikt naar de volgende dia. Thijs gaat zingen en Mees valt hem zo nu en dan bij)

Liedtekst:

Je werkt om te leven

Je leeft niet om te werken

Niets aan te merken

Verklaren is beperken

Werk, leef, werk, leef, WERK!

STOP!

Werken voor een baas:

Jan, Piet of Klaas

Krantenbezorger, vakkenvuller

Thuisbezorger, kelner

Uitvaartverzorgers, kassier
Interieurverzorgers, administrateur
Kinderverzorgers, teamleider
Ziekenverzorgers, HR-manager
Zielverzorgers, coach

Je werkt om te leven en
Je leeft niet om te werken
Niets aan te merken
Verklaren is beperken
Werk, leef, werk, leef,
Werk, leef, werk, leef,
Werk, leef, werk, leef,
WERK!

STOP!

Een slecht betaald zielloos bestaan
Ik doe er niet meer aan mee
Dat geeft een heel ander idee
Werken voor jezelf!
Snuisterijenwinkel > failliet
Tabak & tijdschriftenwinkel > failliet
Boekhandel > failliet
Kinderboekhandel > failliet

Fastfood franchiser > failliet

Coachpraktijk > failliet

Boekhouder aan huis > failliet

Romanschrijver > failliet

Je werkt om te leven en

Je leeft niet om te werken

Niets aan te merken

Verklaren is beperken

Werk, leef, werk, leef,

Werk, leef, werk, leef,

Werk, leef, werk, leef,

WERK!

STOP!

Opgebrand, afgebrand, weggebrand

Ziek, Misselijk, Koorts

Pijntjes hier, daar, overal

Niets onthouden, geen focus, futloos haar

Doelloos, zinloos, gewetenloos

Rekeningen, hypotheek en schulden

Schaamte, boosheid en eenzaamheid

Het is een doodlopende weg

Werk, leef, werk, leef,

Werk, leef, werk, leef,
Werk, leef, werk, leef,
WERK!

Je werkt om te leven en
Je leeft niet om te werken
Niets aan te merken
Verklaren is beperken
Werk, leef, werk, leef,
Werk, leef, werk, leef,
Werk, leef, werk, leef,
WERK!

STOP!
Een dieet van alcohol en wiet
Als ik niet spreek, denk ik niet
Gokken tot groot verdriet
Baat het niet, dan schaadt het
Loten kopen en het beste hopen
Bankkluizen gingen open
Een straatkanjer gisteren
Hoofdprijs vandaag
Nooit meer werken!
STOP!

Je werkt om te leven en
Je leeft niet om te werken
Niets aan te merken
Verklaren is beperken
Geld, leef, geld, leef,
Geld, leef, geld, leef,
Geld, leef, geld, leef,
GELD!

(Notaris klikt door naar volgende dia. Hierop staat het bedrag van 23 miljoen!)

Notaris: 'De heer van Leeuwen heeft 23 miljoen euro gewonnen!'

Yvonne: '23 MILJOEN!'

Mia: 'En ik doe alleen nog voor spek en bonen mee? Ik eis een herkansing!'

Thijs: 'Nooit meer werken.'

Notaris: 'Na de belastingaanslag bleef er over...'

(Notaris klikt naar volgende dia. Hierop staat € 11.478.023,12)

Notaris: '€ 11.478.023,12. Hier maar meteen een kanttekening bij maken, als een toekomstig erfgenaam moet u, boven een bedrag van € 35.000,- erfbelasting aan de staat betalen.'

(De notaris klikt naar de volgende dia. Hierop staat het bedrag van € 4.167.944,23)

Notaris: 'Als erfgenaam moet u volgens de belastingdienst € 7.310.079 betalen aan erfbelasting. Het restbedrag van € 4.167.944,23 is niet iets om je neus over op te halen.'

Yvonne: 'Och, ik krijg spontaan last van buikkrampen.'

Adam: 'Is dit het bedrag waarvoor wij nu spelen?'

Mia: 'De staat loopt heen met het been, terwijl de honden nog vechten.'

(Mees en Thijs zijn nog steeds klef samen)

Yvonne: 'Mees, Meesje, kom mama helpen...'

Mees: 'Zo, even wachten...'

Yvonne: 'Ahhh, de krampen doen zeer... KOM NU HIER!'

Thijs: 'Ga maar, ik kom achter je aan.'

(Mees laat Thijs los en gaat terug de zaal in. Thijs volgt haar. Ondertussen klikt de Notaris op de volgende dia)

SCÈNE 6: HET VIJFDE LIED

Willem (op video): ‘Daar ben ik weer *famfriends*. Van een Amerikaan geleerd: *famfriends*. Amerikanen zijn lui in taal en *family and friends* is te veel moeite om uit te spreken en daarom zeggen ze in de suburbs van San Francisco *famfriends*. En dat zijn jullie, mijn *famfriends*. Het uitleggen kost alleen zoveel tijd. // Als alles volgens draaiboek verloopt, dan hebben jullie gezien om wat voor een bedrag het gaat... In 1997. Geen reden tot paniek. Ik heb in de loop der jaren verstandige investeringen gedaan om zo het kapitaal meermaals te verdubbelen. Of het is gelukt, moet nog blijken. De notaris is de enige die het exacte eindbedrag weet. // Nog even een opmerking over de eerste liedjes. Beste *famfriends*, jullie hebben uiteraard allang begrepen dat ik te ambitieus ben gestart. Te arty voor een novice in de kunst van het componeren. Bij het volgende lied heb ik een 180 graden omslag gemaakt, door moderne deuntjes te schrijven, die liggen een stuk meer comfy op de buik. Floris, het volgende liedje moet door Yvonne en Adam worden gezongen. Succes mijn liefdeszonnen!’

Notaris: ‘De overledene heeft gesproken. Yvonne en Adam willen jullie naar de verhoging komen?’

Adam: ‘Tuurlijk...’ (Adam loopt naar de verhoging)

Yvonne: ‘Voor geld doet hij alles.’

Mia: ‘Jij zeker niet? Die dochter van jou heeft het niet van een vreemde!’

(Yvonne haalt haar neus op en loopt naar de verhoging)

Notaris: ‘Het vijfde lied is getiteld: Vrouw en minnaar...
En daar staan ze dan, bij de kist. Alle drie voor
een laatste keer herenigd.’

(Notaris klikt door naar volgende dia)

Liedtekst:

Yvonne en Adam:

Daar komt de bruid
Het pakt niet goed uit
Daardoor is de zaak de wereld nog niet uit
Daar komt mijn man
Hij kijkt mij aan
De ware liefde van mijn bestaan

Yvonne:

Mijn vrouw en minnaar zijn als water en vuur
Als het schoentje past, is het te duur
Ik heb beiden lief en
beleefde een avontuur
Om nooit te vergeten
Zij haatte hem en hij negeerde haar
Idealen zijn niet uitwisselbaar
Zij wilde dat ik hem liet gaan
Daar hechtte ik geen betekenis aan

Hij wilde haar uit het echtelijk huis
Maar ik hield van beiden

Yvonne en Adam:

Daar komt de bruid
Het pakt niet goed uit
Daardoor is de zaak de wereld nog niet uit
Daar komt mijn man
Hij kijkt mij aan
De ware liefde van mijn bestaan

Adam:

Mijn vrouw wilde scheiden
Je neukt niet uit medelijden, krijste ze hard
Ze wilde maar niet begrijpen, dat ik geen voorkeur had
Ik wilde geen schipbreuk lijden
Mijn minnaar wilde dat ik ging scheiden
Hij wilde dat ik in het vlees ging snijden
Hij wilde maar niet begrijpen, dat ik geen voorkeur had
Zij besloten dat ik moest scheiden
Met de belofte: na lijden komt verblijden

Yvonne en Adam:

Daar komt de bruid

Het pakt niet goed uit
Daardoor is de zaak de wereld nog niet uit
Daar komt mijn man
Hij kijkt mij aan
De ware liefde van mijn bestaan

Yvonne:

Na de scheiding was er niets meer aan
Zij verdween uit mijn leven
Hij is nog even gebleven, om later alsnog te gaan
Ze wilden geld en goederen zien
Katten hebben negen levens, vlooiën tien
Wie niet weg is, is gezien
Ze wilden samen de buit delen
Ik heb ze aangepakt en voor het gerecht gebracht

Yvonne en Adam:

Daar komt de bruid
Het pakt niet goed uit
Daardoor is de zaak de wereld nog niet uit
Daar komt mijn man
Hij kijkt mij aan
De ware liefde van mijn bestaan

Adam:

Wie het laatste lacht, lacht alleen

Man, wat heb ik gelachen!

Mia: 'Is dat waar? Heeft Willem jullie voor het gerecht
gesleept? En dan mogen jullie toch nog meedoen?'

Yvonne: 'Het is der minne geschikt, als je het per se weten moet.'

Notaris: 'Nou, ik geef jullie allebei een opgestoken
duim!' (Bordje omhoog)

Mees: 'Ben je vreemdgegaan, mam?'

Yvonne: 'Nee, niet echt.'

Mees: 'Toch niet met Adam?'

Adam: 'Ik ben niet zoals Thijs van alle markten thuis.//
Niets mis met je, Yvonne, maar ik ben nu eenmaal frikandellen-fan met extra mayo. Een ander mag je oestertje leegslurpen.// Niets persoonlijk, hoor. Je mag er best nog wezen voor je leeftijd.'

Mees: 'Waarom hebben jij en Adam geprobeerd om papa op te lichten?'

Yvonne: 'Het was te donker in huis.'

SCÈNE 7: HET ZESDE LIED

Notaris: 'Na de scheiding verkeerde de overledene in grote spirituele nood. Volgens de ene dokter leed hij aan PTSD...'

Mees: 'Wat is dat?'

Yvonne: 'Een posttraumatische stressstoornis.'

Mia: 'Maar dat klopt toch niet met de letters: P..T..S..D?'

Yvonne: 'Toch heet het zol!'

Thijs: 'Op zijn Engels.'

Adam: 'Nog een taalwonder in huis.'

Notaris: 'Ik vertel verder...'

Mia: 'Het beste wat je kunt doen onder deze omstandigheden.'

Notaris: 'Een andere dokter plakte een etiket op zijn voorhoofd met de diagnose: depressie. De overledene, Willem, voor jullie intimi, kreeg van alles en nog wat te slikken, totdat...'

Thijs: 'Ik hem de tip gaf om een vriend van mij te bezoeken die in zijn vrije tijd een alternatief genezer is.'

Yvonne: 'Waarin is hij gespecialiseerd?'

Thijs: 'Hij is net als mij een allroundertje.'

Notaris: 'Op advies van de alternatief genezer is de overledene een paar maanden naar India gereisd om daar te herstellen en tot rust te komen. // Het volgende lied heet dan ook: India. Ik wil verzoeken of Mia en Adam naar de verhoging willen komen om te zingen...'

Mia: 'Is dit een herkansing?'

(Ze loopt naar de verhoging, net als Adam)

Notaris: 'Eerst maar zingen en dan zien we later wel...'

(De notaris klikt en de volgende dia verschijnt)

Liedtekst:

Mia en Adam:

Aangeslagen en alleen

Zat ik er doorheen

Een alternatief genezer zei:

Je maakt geen kans, jij bent er één!

Na de scheiding bleef ik achter

Dat kon ik niet verteren

Alcohol, gokken, drugs

Hoeren en snoeren

Ik raakte volledig over mijn toeren

Aangeslagen en alleen

Zat ik er helemaal doorheen

Een alternatief genezer zei:

Je maakt geen kans, jij bent er één!

Het zat tussen de oren
Existentiële pijn
Leven is sterven in termijnen
Ik moest de bovenkamer reinigen
Waar anders dan in India?
Ik geef mij over

Aangeslagen en alleen
Zat ik er helemaal doorheen
Een alternatief genezer zei tegen mij:
Je maakt geen kans, jij bent er één!

India een machtig prachtig land
Oude cultuur.
Heel veel goden
Smerigheid in armoede
Verblindende schoonheid
Dood op de hoek van elke straat
Een beroemde ashram in Pune
Waar Osho leeft na zijn dood
En nog steeds met de scepter zwaait

Aangeslagen en alleen
Zat ik er helemaal doorheen
Een alternatief genezer zei:
Je maakt geen kans, jij bent er één!

Ik slurpte de wijsheid op
En ik kende geen enkele stop
Inzichten en citaten in overvloed
Er zijn vragen die hun antwoord haten
Daar schiet je helemaal niets mee op
Geen last van eenzaamheid
In de drukte van India
Maar eenmaal thuis...

Aangeslagen en alleen
Zat ik er helemaal doorheen
Een alternatief genezer zei:
Je maakt geen kans, jij bent er één!

Op naar de concurrent:
Hare Krishna, Krishna, Krishna,
Hare, Hare, Hare Rama

Aangeslagen en alleen
Zat ik er helemaal doorheen
Een alternatief genezer zei:
Je maakt geen kans, jij bent er één!

Hare Rama, blijf mij trouw
Hare, Hare, Krishna, ik geloof in jou
Hare Krishna, geef mijn leven zin
Hare Rama, ik verdien geluk

Aangeslagen en alleen
Zat ik er helemaal doorheen
Een alternatief genezer zei:
Je maakt geen kans, jij bent er één!

Notaris: 'Volgens mij ben ik vergeten om bij het vorige lied een bordje op te steken...'

Yvonne: 'Het werkt nooit, dat gedoe met bordjes. Niet als je ondertussen ook iets anders moet doen.'

Mia: 'Los dat later maar op, maar krijg ik nu een duimpje omhoog?'

Notaris: 'Je hebt je beurt al gehad. Geen bordjes dit keer.'

(Notaris klikt naar volgende dia. Daar staat een bedrag van € 91.729,83 vermeld)

Notaris: ‘De kosten voor de dokter, de alternatieve genezer, de reis naar India, het verblijf van enkele maanden, de kosten voor de Deluxe behandeling in de ashram en excursies bedragen: € 91.729,83.’

Yvonne: ‘Gaaf dit van die vier miljoen en centen af?’

Thijs: ‘Wat denk jij? Willem heeft in de tussenliggende jaren ook moeten leven.’

Notaris: ‘Nu dat het toch besproken wordt...’

(Hij drukt op clicker, nieuwe dia. Hierop staat het bedrag van € 189.346,67)

Mia: ‘Kosten of inkomsten?’

Notaris: ‘Kosten.’

Mia: ‘Vervloekt-nog-an-toe!’

Mees: ‘Kosten voor wat?’

Notaris: ‘Escorts fun per kalenderjaar.’

Yvonne: ‘Per jaar?’

Thijs: ‘Hij lustte er wel pap van. Helemaal na India! Geen houden meer aan, ons kleine kamatraatje.’

Mees: (Tegen Thijs) ‘Heeft pap dit aan jou betaald?’

Thijs: ‘Was het maar waar! Ik heb voldoende verdiend...’

(Notaris klikt, de volgende dia verschijnt met het volgende bedrag: € 235.178,49)

Notaris: ‘Mijnheer de escort heeft € 235.178,49 in de afgelopen vier jaar verdiend aan de overledene.’

Thijs: 'Niet cool, dude, om mijn cijfers met iedereen te delen.'

Yvonne: 'Ruim twee ton!?'

(Notaris klikt, de volgende dia verschijnt met het volgende bedrag: € 775.281,64)

Notaris: 'Na de scheiding heeft de overledene een schikkingsbedrag aan zijn ex-vrouw betaald van € 775.281,64.'

Yvonne: 'Dude, niet cool. Niemand mocht weten om hoeveel geld het ging.'

Adam: 'Heb jij bijna acht ton van hem ontvangen!?'

(De notaris wil doorklikken...)

Adam: 'Heb het lef en ik maak van je voorhuid een badmuts!'

Notaris: 'Ik zou niet durven, mijnheer. Ik wilde door gaan naar het volgende lied.'

Adam: 'Dan is het goed.'

(De notaris klikt en verschijnt er een dia met het volgende bedrag: € 19.211,37)

Notaris: 'Sorry, de dia zit in de PowerPoint.'

Thijs: 'Heb jij een kleine negentienduizend euro eraan overgehouden?'

(Notaris klikt door)

SCÈNE 8: HET ZEVENDE LIED

Notaris: 'De overledene heeft dan weliswaar zijn portemonnee flink en vaak moeten trekken, maar de resultaten waren er ook naar. Willem heeft enkele belangrijke inzichten opgedaan. Ik wil Yvonne verzoeken om naar de verhoging te komen om het volgende lied te zingen, met de titel: Verlichting.'

(Yvonne loopt naar verhoging en meteen gaan Mees en Thijs weer met elkaar oefelen)

Yvonne: 'Laat dat! Ik heb ogen in mijn achterhoofd!'

(Mees en Thijs trekken zich er niets van aan)

(Notaris klikt en de volgende dia verschijnt)

Liedtekst:

Meditatie, innovatie

Iedere kunst begint met imitatie

Meditatie, irritatie

Geen inspiratie zonder informatie

Yogaristiek en Zen-O-matic

Dubbeldwars gezeten

Op de oefenmat

Ohmmmmmmm

Meditatie, compensatie
Kunsthinnige inseminatie
Meditatie, complicatie
Kunst zonder mysterie is decoratie
Nergens op ingaan
Meditatie, masturbatie
Schuldig zijn aan wanprestatie
Ohmmmmmm

Meditatie, incubatie
Lichaam in reparatie
Meditatie, hulprelatie
Een hoop administratie
Ohmmmmmm

Meditatie, smaaksensatie
Bij acclamatie
Meditatie, zelfregulatie
Ohmmmm
Ohmmmm

Ik ben verlicht en opgelicht

Notaris: 'Dank je wel. Mooi gezongen ook...'

(Yvonne loopt meteen van verhoging af om Mees en Thijs uit elkaar te halen)

(De notaris klikt naar de volgende dia)

SCÈNE 9: HET ACHTSTE LIED

Notaris: 'Het op één na laatste lied.'

(Opluchting bij de acteurs)

Mia: 'Goddank! Wat een kattengejank.'

Mees: 'Gaat papa dood?'

Mia: 'Wie ligt er in de kist?'

Mees: 'Papa natuurlijk, wie anders. Maar dat is niet wat ik bedoel.'

Notaris: 'De overledene ging voor een routineonderzoek naar de dokter...'

Thijs: 'Er kwam een man bij de dokter, is dat geen boek?'

Adam: 'Volgens mij een film...'

Mia: 'Nee, dat is de kleine blonde dood.'

Notaris: 'Pardon, het is nog steeds een herdenkingsdienst! Het zit er bijna op. Nog even volhouden. // Adam, wil je naar de verhoging lopen om het lied te zingen. De titel is: Het kan keren.'

(Adam knikt instemmend en loopt naar de verhoging)

(Notaris klikt en de volgende dia wordt zichtbaar)

Liedtekst:

Na een routine onderzoek

Kreeg ik een pijnlijk bericht

Het was de plicht om
Mij te informeren
Dat de zin van het leven,
Is dat het eindigt
Ik vroeg of het kan keren
Maar de dokter zei: nee
Nee, nee en nog eens nee

Grote K is hier
Het 'kan keren', mijnheer
Ik 'kan kers' eten
Tot hier en verder niet

Een gezwel achter mijn oren
Waardoor ik slecht kan horen
Hersens in nood
Gelukkig is er leven rond de dood
Ik raak mijn zicht kwijt
Even stilstaan bij dit feit
Op mijn gezondheid!

De grote K is hier
Van het 'kan keren'
En 'kan kers' eten

Of k(loten)-ankers lichten

Tot hier en verder niet

Toen werd ik wakker

Alles was anders

Een hersenbloeding

Praten voorbij

Verward denken

Motoriek gestoord

Het uitzicht is loos

De grote K is hier

Van het 'kan keren'

En 'kan kers' eten

Of k-ankers lichten

Tot hier en verder niet

Yvonne: 'Wat een vrolijk triest lied.'

Mia: 'Hoeveel heeft dit gekost aan alternatieve therapieën en behandeling in het buitenland?'

Mees: 'Wanneer heeft pap dit lied gemaakt?'

Yvonne: 'Ja, precies! Het lijkt mij een onmogelijke opgave als hij met een zware hersenbloeding...'

Notaris: 'Twee en half jaar geleden. Er was al wel kanker bij hem geconstateerd, maar het was nog niet zo erg dat hij er onmiddellijk aan dood zou gaan. Hij heeft toen meerdere liedteksten geschreven, voor meerdere scenario's. Ik moest de juiste versie uitkiezen en dat is liedtekst nummer 7 geworden.'

Yvonne: 'Dit maakt het nog triester.'

Mia: 'Maar hoeveel heeft het uiteindelijk gekost?'

Thijs: 'Zullen we doorgaan naar het laatste lied? Ik moet straks nog naar een date.'

Adam: 'Een date – date? Een Grindr-date? Of een klant-date?'

Thijs: 'Wat kan jou het interesseren?'

Notaris: 'Een goed voorstel... Het laatste lied.'

SCÈNE 10: HET NEGENDE LIED

Notaris: 'Tijd voor het laatste lied met de veelzeggende
titel: Afscheid.'

Mees: 'Gaaf hij nu dood?'

Mia: 'Lijkkist!'

Notaris: 'Ik wil vragen of Thijs het lied hier op de verho-
ging wil komen zingen.'

(Thijs loopt naar de verhoging)

Yvonne: 'Maar dan wel met een overhemd aan!'

Mia: 'Waarom?'

Yvonne: 'Hij is een hoer!'

Mees: 'Escort, mam.'

Notaris: 'Even uw aandacht voor het laatste lied...'

(Notaris klikt en de volgende dia wordt zichtbaar)

Liedtekst:

Dag en tot ziens, dat was het dan

Meer dan ik wensen kan

Een leven volbracht

Tot niets teruggebracht

Treur niet om mij, hypocriete kip

Waar was jij toen ik je nodig had?

Ik wens je toe wat jij gegeven hebt
Verdriet en eenzaamheid

Dag en tot ziens, dat was het dan
Meer dan ik wensen kan
Een leven volbracht
Tot niets teruggebracht

Wat heb je aan een leven als je sterven moet
Ik raak je kwijt, mijn god, wat een geluk
Op een dag ga jij dood
En vinden ze je in een sloot

Dag en tot ziens, dat was het dan
Meer dan ik wensen kan
Een leven volbracht
Tot niets teruggebracht

Mees: 'Is pap nu dood?'

Mia: 'Wil iemand de lijk-kist voor Mees openmaken?'

Yvonne: 'Ja, kindje, papa is eindelijk dood.'

Mees: 'Gelukkig maar.'

Adam: 'Heeft Willem dit liedje op zijn sterfbed geschreven?'

Notaris: 'Welnee, hij zat van top tot teen onder de morfine...'

Thijs: 'Een echte spacecadet!'

Yvonne: 'Spacecadet?'

Mia: 'Ja, David Bowie en shit.'

Notaris: 'En shit?'

Mia: 'Ik ben ook jong geweest.'

Yvonne: 'Dat zou je niet zeggen.'

SCÈNE 11: AFRONDING

Adam: 'Alles leuk en aardig en zo, maar wie krijgt nou het geld?'

Thijs: 'Wat hij zegt!'

(Notaris zoekt in zijn dossier en haalt een papier tevoorschijn)

Notaris: 'Volgens de spelregels en de instructies van de overledene, zijn Mia en zijn dochter Mees uitgesloten. Zij zijn zes maanden geleden uit het testament geschrapd.'

Yvonne: 'Zijn eigen dochter!'

Mia: 'Waarom?'

Yvonne: 'Dat wilde ik zeggen.'

Notaris: 'Ik citeer de overledene: zij hebben het niet verdiend.'

Mia: 'Harteloos!'

Yvonne: 'Ben je mij weer te snel af! Het is harteloos! Welke vader doet dit zijn kind aan?'

Mees: 'Het is al goed, mam. Ik heb mooie herinneringen aan pap en dat is voldoende, meer heb ik niet nodig. En de rest kom ik wel bij jou halen.'

Notaris: 'Ook Thijs is uitgesloten van het testament.'

Thijs: 'Fraai is dat! Heb ik mij hier lopen uitsloven voor Jan met korte achternaam.'

Mia: 'Waarom?'

Thijs: 'Ja, dat wil ik ook wel eens weten.'

Notaris: 'Ik citeer wederom de overledene: Thijs heeft al meer dan genoeg aan mij verdiend, maar ik wilde hem aan de *famfriends* voorstellen. Thijs heeft mij nooit in de steek gelaten.'

Mia: 'Mooi... kut.'

Yvonne: 'Dus dan blijven Adam en ik over...'

Adam: 'Ja, dat wilde ik net zeggen.'

Notaris: 'Klopt als een bus, mevrouw en mijnheer.'

Adam: 'Om hoeveel geld gaat het?'

Notaris: 'De overledene wilde dat ik alle onroerende goederen, aandelen, juwelen en goud zou verkopen voor het uitvoeren van de laatste wil. Wat ik ook heb gedaan in overeenstemming met de instructies. Het uiteindelijke vermogen is vastgesteld op...'

(Notaris klikt naar de volgende dia. Daar staat het volgende bedrag: € 1.321.483, 06)

Notaris: '€ 1.321.483, 06.'

Yvonne: 'Het valt een beetje tegen, als ik eerlijk ben.'

Adam: 'En hier bovenop komt nog het geldbedrag voor de aandelen, onroerende goederen en zo?'

Notaris: 'Nee, dat zit er al bij.'

Adam: 'O, dan valt het inderdaad wel wat tegen.'

Notaris: 'Het is nu aan u om afzonderlijk te besluiten of u een erfdeel wilt ontvangen, mijnheer en mevrouw.'

Mees: 'Ik zeg doen!'

Mia: 'Beter zesenthalve ton op de bank, dan blijven zitten met een lege dop.'

Yvonne: 'Ik doe het!'

Notaris: 'U accepteert het erfdeel, mooi. En mijnheer?'

Adam: 'En dit is alles?'

Notaris: 'Dit is alles, buiten de gebruikelijke notariële kosten, de laatste belastingaanslag en rekeningen voor gas, water en licht, en zo.'

Adam: 'Nou, dat valt allemaal wel te overzien... Ik accepteer ook een erfdeel!'

(Notaris haalt testament tevoorschijn met een pen)

Notaris: 'Als u beiden op de laatste bladzijde wilt tekenen en een paraaf op de overige pagina's rechts onderin plaatsen...'

(Yvonne en Adam lopen naar de verhoging)

Yvonne: 'Is er iets waar ik het testament op kan leggen?'

Mia: 'Gebruik de lijkkest!'

Mees: 'O, wat een mooie symboliek!'

(Yvonne en Adam tekenen het testament)

Mia: 'Nou, daar gaat het geld!'

(Adam geeft het ondertekende testament terug aan de notaris)

Notaris: 'Nou, hartelijk dank! Ik ben opgelucht.'

Yvonne: 'Opgelucht?'

Adam: 'Dacht u dat niemand zijn geld wil hebben?'

Notaris: 'Nee, nee, het probleem is dat iedereen zijn geld wil hebben.'

Yvonne: 'Waarom ben je dan opgelucht?'

Notaris: 'U heeft niet naar het eindbedrag gevraagd...'

(Notaris klikt en de volgende dia verschijnt met het bedrag: - € 89.632,82)

Adam: 'Gaat er nog negentigduizend af aan kosten?'

Mia: 'Uilskuiken!'

Thijs: 'Jullie moeten nog negentigduizend betalen!'

Yvonne: 'Zeg dat het niet waar is!'

(Notaris klikt naar volgende dia)

Willem (op video): 'Eindelijk gerechtigheid' (Willem begint smakelijk te lachen)

(Yvonne en Adam stormen de zaal uit, met in hun kielzog Mees, gevolgd door Thijs)

Mia: 'Nou, dat was het dan.'

Moeder

De toneeltekst

MOEDER

Een kleinzerig Hollands familiedrama

Een moeder komt op 94-jarige leeftijd te overlijden aan ouderdom. Het lichaam kon niet meer verder, terwijl de geest nog te veel aan het leven was gehecht. Het toneelstuk bestaat uit drie scènes: [1] moeder is dood, [2] de afspraak, [3] de crematie.

De personages:

Joyce - de oudste van de drie kinderen van de overleden vrouw.

Bas - de oudste zoon van de overleden vrouw.

Fien - de echtgenote van Bas.

BO - de vertegenwoordiger van de begrafenisonderneming.

De personages en het plot zijn fictief gebaseerd op voldoende levenservaring van de schrijver.

Scène 1: moeder is dood

(Huiskamer Bas & Fien)

Bas: (haalt de telefoon weg bij zijn oor) 'Moeder is dood.'

Fien: 'Is ze dood?'

Bas: 'De hospice belde...'

Fien: 'Om te zeggen dat ze dood is?'

Bas: 'Ja, die jonge verzorgster die op Gaga leek... ach, wat was haar naam?'

Fien: 'Evi, bedoel je?'

Bas: 'Je moet het maar kunnen om op die leeftijd gasten te ontvangen die komen om dood te gaan.'

Fien: 'Ik heb het niet zo goed begrepen waarom die manager het een *Laatste Huis-hotel* noemde.'

Bas: 'Omdat het een soort huiskameruitstraling heeft.'

Fien: 'Nou dan mag er wel een Airwickje of drie worden neergezet. Het ruikt als een verzorgingshuis.'

Bas: 'Maar het is ook geen echt hotel, dat begrijp je toch wel.'

Fien: 'Hoe laat is moeder doodgegaan?'

Bas: 'Toen ze belde was moeder net daarvoor overleden.'

Fien: 'Hebben ze het gecontroleerd? Het is niet de eerste keer in de afgelopen weken dat er een vals alarm was.'

Bas: 'Moeder is dood.'

Fien: 'Wat hing ze aan het leven.'

Bas: 'Moeder was banger voor de dood, dan voor het leven.'

Fien: 'Het is ook niet niets om je laatste jaren doof en zo goed als blind door te moeten brengen.'

Bas: 'Ik geloof niet dat ze beginnend dementerend was. Tegenwoordig worden er zo snel en gemakkelijk etiketten geplakt. Het is niet vreemd dat een vrouw van 94 jaar verward raakt op het einde.'

Fien: 'Maar de huisarts heeft het toch vastgesteld?'

Bas: 'Ja, net zoals de vorige keren dat moeder met spoed moest worden opgenomen omdat ze dood zou gaan, maar ik zei het nog tegen hem: een cactus gaat niet zo gemakkelijk dood.'

Fien: 'Niet netjes, Bas, om je moeder met een cactus te vergelijken... hoewel ze behoorlijk stekelig was, maar toch zeg je zoiets niet. Ze is net dood.'

Bas: 'Het is een metafoor liefje. Ik bedoel niet te...'

Fien: 'Ik weet heus wel wat een metafoor is, maar die moeder van jou heeft mij nooit gemogen. Nog voor ons trouwen probeerde ze een spaak in de wielen te steken.'

Bas: 'Een stok.'

Fien: 'Een spaak.'

Bas: 'Ik weet wat je wilt zeggen: een stok in de wielen steken.'

Fien: 'Een spaak Bas, ik weet het zeker, het is een spaak!'

Bas: 'Hoe kun je een spaak in een wiel steken?'

Fien: 'Ik ga daar zelfs geen antwoord op geven. Je moeder heeft mij nooit als één van haar kinderen beschouwd.'

Bas: 'Je bent aangetrouwd.'

Fien: 'Wat dan nog? Ik ben wel iedere zondagochtend met jou naar haar toegegaan en dan negeerde zij mij 8 van de 10 keer. Een uur duurt dan lang, dat is het enige wat ik er over wil zeggen.'

Bas: 'Het was ook wel duidelijk dat je er niet zoveel zin in had om mee naar moeder te gaan...'

Fien: 'Hoezo?'

Bas: 'Liefje, je gezicht spreekt boekdelen.'

Fien: 'Nou, ik was er in ieder geval iedere zondagochtend van elf uur tot kwart over twaalf. Waar waren die zus en broer van je?'

Bas: 'Je weet dat Joyce te ver weg woont om wekelijks op visite te komen.'

Fien: 'Je broer woont nog verder weg...'

Bas: 'Ja, maar die is homo. Hij had met het grootste gemak vaker kunnen komen.'

Fien: 'Moet je Joyce en Hans niet laten weten dat je moeder dood is?'

Bas: 'Die Evi, zeg ik het goed?'

Fien: 'Ja, Evi.'

Bas: 'Evi heeft meteen ook Joyce gebeld.'

Fien: 'En Joyce belt Hans?'

Bas: 'Nee, zij wil hem net zomin spreken als ik. Ze zal wel een Messenger-berichtje sturen of misschien een sms.'

(Telefoon gaat over. Elders op het podium verschijnt Joyce met een telefoon in haar hand)

Bas: (hij neemt het gesprek aan) 'Met Bas...'

Joyce: 'Gecondoleerd met moeder, ze is even voor acht uur overleden...'

Bas: 'Evi heeft mij ook gebeld. Het is triest, maar voor moeder wel de beste oplossing...'

Fien: (ze tikt tegen Bas aan) 'Dat zeg je zo niet.'

Joyce: 'Is dat Fien? Condoleer haar ook maar namens mij en Joost.'

Bas: (tegen Fien) 'Gecondoleerd namens Joyce en Joost.'

Fien: (tegen Bas) 'Doe de condoleanties maar terug.'

Bas: 'Je krijgt de condoleantie van Fien.'

Joyce: 'Dankjewel.'

Bas: (tegen Fien) 'Ze zegt: dankjewel.'

Joyce: 'Ik heb nog wel voor de zekerheid nagevraagd of dat moeder echt dood is, maar dat is ze.'

Bas: 'Wat toevallig, Fien en ik hadden het er zojuist ook over.'

Fien: (tegen Bas) 'Vraag of ze iets van Hans heeft gehoord.'

Bas: 'Heb jij Hans nog een berichtje gestuurd?'

Joyce: ‘Ja, een keurig berichtje... wacht even dan lees ik het voor... (ze gaat met de telefoon in de weer)... Hier is het... ben je er nog?’

Bas: ‘Ja hoor, ik ben er nog.’

Joyce: ‘Ik heb via Messenger het volgende gestuurd: ‘Goedenavond, je moeder is even voor acht overleden. Sterkte.’ Nou dat is toch een keurig berichtje, of niet dan?’

Bas: ‘Heel netjes...’

Fien: ‘Wat heeft ze gestuurd?’

Bas: (tegen Joyce) ‘Een momentje, Fien wil weten wat jij naar Hans hebt gestuurd.’

Joyce: ‘Is het niet handiger om de telefoon op speaker te zetten?’

Bas: (tegen Joyce) ‘Nee. Ik ga het haar nu even vertellen, moment...’

Bas: (tegen Fien) ‘Joyce heeft via Messenger een berichtje gestuurd dat moeder is overleden en ze heeft Hans sterkte gewenst.’

Fien: ‘O, dat is netjes. Zeg maar tegen haar dat ik het een keurig berichtje vind.’

Bas: (tegen Joyce) ‘Fien zegt dat ze het een keurig berichtje vindt.’

Joyce: ‘O, fijn, bedank haar maar.’

Bas: (tegen Fien) ‘Ik moet je bedanken namens Joyce.’

Fien: 'Nee, ik vind dat echt... heel netjes gedaan. Hij verdient minder.'

Joyce: 'Weet je wat hij heeft geantwoord?'

Bas: 'Nee, natuurlijk weet ik dat niet.'

Fien: 'Wat weet je niet?'

Bas: (tegen Fien) 'Wat Hans heeft geantwoord.'

Fien: 'Nee, dat weet je niet. Hoe kun je dat ook weten?'

Bas: 'Ja dat zeg ik.'

Joyce: 'Wat zeg je?'

Bas: 'Niets, ik had het tegen Fien. Maar wat heeft hij geantwoord?'

Joyce: 'Je gelooft het niet, maar 1 tekstregel: Gecondoleerd en bedankt voor het belletje!... Met uitroep-teken!'

Bas: 'Maar je hebt hem toch helemaal niet gebeld?'

Fien: 'Wat zeg ze?'

Bas: (tegen Fien) 'Hans heeft geantwoord: gecondoleerd en bedankt voor het belletje... met een uitroep-teken.'

Fien: 'Maar Joyce heeft hem toch niet gebeld, is het wel?'

Bas: (tegen Fien) 'Precies, dat vroeg ik ook net aan haar.'

Fien: 'Ik begrijp het niet.'

Joyce: 'Het is sarcastisch bedoeld.'

Bas: 'Ach, natuurlijk, want jij hebt helemaal niet gebeld?'

Joyce: 'Nee, ik heb hem alleen een Messengerbericht gestuurd.'

Bas: (tegen Fien) 'Het is sarcasme, zegt Joyce.'

Fien: 'Jaja, omdat zij hem helemaal niet heeft gebeld.'

Bas: (tegen Fien) 'Precies.'

Joyce: 'Wat vindt Fien ervan?'

Bas: 'Schandalig.'

Joyce: 'Nou, dat vond Joost ook. Hoe zal ik erop reageren?'

Fien: 'Wat zeg ze?'

Bas: (tegen Fien) 'Joyce wil weten hoe ze moet reageren.'

Fien: 'Op dat berichtje van Hans?'

Bas: (tegen Fien) 'Ja, precies, op dat belletje.'

Joyce: 'Heeft Hans jou gebeld?'

Bas: 'Nee... nee, hij heeft mij geblokkeerd. Ik had het tegen Fien over die opmerking over het belletje...'

Joyce: 'Maar hij heeft mij niet gebeld.'

Bas: 'Klopt, maar het ging over wat hij terugschreef.'

Fien: 'Wat zegt ze?'

Bas: (tegen Fien) 'Nu even niet'

Joyce: 'Hoe zal ik reageren?'

Bas: 'Niet, laat hem lekker in zijn vet gaar smoren.'

Fien: 'Heb je het over Hans?'

Joyce: 'Zoiets zei Joost ook al, geen olie op het vuur gooien.'

Fien: 'Je mag niet spotten met het lichaamsgewicht van je broer.'

Bas: (tegen Fien) 'Zijn gewicht heeft hier niets mee te maken liefje, ik heb een spreekwoord gebruikt en die moet je niet letterlijk nemen.'

Fien: 'Je hoeft niet op een kinderlijke manier tegen mij te praten. Ik heb jaren op de bank gewerkt en heb daar belangrijk werk gedaan.'

Bas: (tegen Fien) 'Je was een baliemedewerkster in de jaren tachtig, in godsnaam.'

Joyce: 'Niet doen, Bas, geen ruzie maken. Ik weet dat het nu even een moeilijke tijd is omdat moeder dood is, maar dat is geen reden om lelijk tegen je vrouw te doen.'

Bas: (tegen Joyce) 'Je hebt gelijk, sorry.'

Joyce: 'Dus ik moet het maar laten voor wat het is?'

Fien: 'Wat zegt ze?'

Bas: (tegen Fien) 'Joyce vraagt of dat ze het er maar bij moet laten zitten?'

Fien: 'Wil ze moeder volgen?'

Bas: (tegen Fien) 'Nee, hoe kom je daar bij.'

Joyce: 'OK, wat moet ik dan doen?'

Bas: 'Ik had het tegen Fien... ik denk dat je niet op het berichtje van Hans moet reageren.'

Fien: 'Dat denk ik ook... zeg het maar tegen haar.'

Bas: 'Fien is het er mee eens om niet te reageren op Hans.'

Joyce: 'Fijn, dan is dat opgehelderd.'

Fien: 'Wat zegt ze?'

Bas: (tegen Fien) 'Ze is blij dat het is opgehelderd.'

Fien: 'Het is avond.'

Joyce: 'Heb je al met de begrafenisondernemer gebeld?'

Bas: 'Nog niet, dat wilde ik zo gaan doen.'

Joyce: 'Niet vergeten om het juiste adres van de hospice te geven, anders kunnen ze moeder niet ophalen.'

Bas: 'Uiteraard geef ik het juiste adres door.'

Fien: 'Weet Joyce ons adres niet meer?'

Bas: (tegen Fien) 'Nee, het gaat over het adres van de hospice voor de begrafenisondernemer.'

Fien: 'O, ik heb hier ergens het kaartje. Zal ik het per sms sturen?'

Bas: (tegen Fien) 'Het is niet voor Joyce. Het is voor de begrafenisondernemer.'

Fien: 'O, daar heb ik geen nummer van.'

Bas: (tegen Fien) 'Ik heb het nummer.'

Joyce: 'Volgens mij heb jij het nummer toch? Het meldnummer moet bij de verzekeringspapieren van moeder zitten.'

Bas: 'Ik heb het nummer en ga zo bellen.'

Joyce: 'Wanneer spreek je met ze af?'

Bas: 'Vanavond, ze kunnen moeder niet uren op haar kamertje laten liggen.'

Fien: 'Nee, dat gaat onfris ruiken.'

Joyce: 'Dat begrijp ik, maar ik bedoel wanneer spreek je af met de begrafenisondernemer om afspraken te maken over de crematie en de kist.'

Bas: 'Morgen gaat niet lukken, dan moet ik nog twee workshops in het land geven. Eentje morgenvroeg in Zwolle en morgenmiddag in Utrecht, bij dezelfde hotelketen: 'Hoe beter klantvriendelijk te werken in crisistijd'.'

Fien: (roept naar telefoon) 'En ik ga mee!'

Joyce: 'Het is wel gebruikelijk om meteen de dag erna met de begrafenisondernemer af te spreken, zodat alles op tijd gedrukt is en verzonden kan worden.'

Bas: 'Ik kan dit nu niet meer afzeggen, dat kost mij teveel geld en in de afgelopen maanden heb ik al diverse keren opdrachten laten lopen omdat ik met moeder naar het ziekenhuis moest.'

Joyce: 'Ze is je daar ook dankbaar om... Ach, ik moet nu zeggen, daar was zij je erg dankbaar voor.'

Fien: 'We kunnen nu niet gaan afzeggen, hoor!'

Bas: (tegen Fien) 'Dat zeg ik.'

Joyce: 'Overmorgen, dan maar?'

Bas: 'Volgens mij heb ik dan een workshop in Sittard op de planning staan, even kijken...' (Hij wijst naar Fien dat zij het moet opzoeken)

Joyce: 'Als het morgen niet kan dan moet het overmorgen, want ze moet binnen vijf dagen zijn begraven...'

Bas: 'Gecremeerd, bedoel je. Is het geen week?'

Fien: 'De afspraak in Sittard staat voor half drie. Het zou dus in de ochtend kunnen.'

Bas: 'Heb je het gehoord wat Fien zei?'

Joyce: 'Nee, sorry, Joost zei ook net iets.'

Bas: 'Ik kan overmorgen vroeg in de ochtend met de begrafenisondernemer afspreken. Komt het jou dan ook uit?'

Fien: 'Mij wel.'

Joyce: 'Je weet dat Joost en ik van ver komen en Joost is nog niet voldoende genezen van zijn ingreep om dat hele stuk te rijden.'

Bas: 'Maar jij kunt toch rijden?'

Joyce: 'Dat is ook waar, maar dan niet te vroeg afspreken.'

Bas: 'Ik moet die middag nog wel een workshop in Sittard geven, toevallig ook bij een hotel van dezelfde hotelketen.'

Fien: (roept naar de telefoon) 'En ze betalen goed'

Bas: (tegen Fien) 'Het heeft geen zin om hier te staan schreeuwen, want ze hoort het toch niet.'

Joyce: 'Wat zegt Fien?'

Bas: 'Zal ik om half elf afspreken?'

Joyce: 'Is goed en dan kijk ik even of het Joost en mij gaat lukken om naar het appartement van moeder te komen.'

Fien: 'Ze komt niet, is het wel?'

Bas: (tegen Fien) 'Joost is nog niet helemaal beter.'

Joyce: 'Laat maar even weten wat je met de begrafenisondernemer hebt afgesproken, dan ga ik nu een kaarsje voor moeder opsteken.'

Bas: 'O, dat is een mooi gebaar'

Fien: 'Wat is een mooi gebaar?'

Bas: (tegen Fien) 'Ik vertel het je zo wel.'

Bas: 'Ik stuur wel een appje. Sterkte, zus.' (Hij hangt op. Joyce af)

Fien: 'Heb je al opgehangen? Ik wilde haar ook nog sterkte wensen.'

Bas: 'Ik heb dat al namens ons tweeën gedaan.'

Fien: 'Wat was een mooi gebaar?'

Bas: 'Joyce ging een kaars aansteken voor moeder.'

Fien: 'O, dat is inderdaad mooi.'

Bas: 'Doe eens normaal. Wie gaat er nou een kaars opsteken omdat hun moeder dood is?'

Fien: 'Joyce en Joost.'

Bas: 'Ik ga met de begrafenisondernemer bellen. Zet jij alvast een kopje koffie?'

Scène 2: de afspraak

(De scène speelt zich af in het appartement van de moeder op het moment dat er een gesprek is tussen de begrafenisondernemer—afgekort BO-, Fien en Bas)

BO: 'Hier ziet u de Premium American Oak Collection met verfijnde afwerking aan de buitenkant en zijde, in een groot aantal kleuren, aan de binnenkant. Het is niet goed op de foto te zien, maar het kussen voor onder het hoofd van uw moeder, is gemaakt van Egyptisch katoen en gevuld met veren van Canadese ganzen.'

Fien: 'Ach, hoe mooi. Moet je eens kijken, met koper afgezet.'

Bas: 'Valt dit onder de verzekering van moeder?'

BO: 'Gedeeltelijk, er kan van de prijs van Premium American Oak Collection een bedrag worden afgetrokken van... even opzoeken... Weet u zo wat voor soort verzekering uw moeder bij ons had afgesloten?'

Bas: 'Fien, pak jij effe de verzekeringspapieren uit mijn tas.'

Fien: 'Waar staat je tas?'

BO: 'U hoeft geen extra moeite te doen. Ik moet het hier ook ergens hebben staan.'

Bas: 'Het is ook geen moeite. / Fien, de tas ligt op de stoel, daar bij de jassen.'

(Fien gaat zoeken)

BO: 'Ik heb het al gevonden. Uw moeder had de Gold Premium verzekering bij ons afgesloten...'

Bas: 'Stop maar met zoeken, Fien. Moeder had de Gold Premium verzekering afgesloten.'

Fien: 'O, wat fijn..., dan hoeven we niet zoveel bij te betalen.'

BO: 'De Mountain Dew-kist uit de American Oak Collectie kost € 8600,- en daar gaat deze maand nog eens 5% vanaf vanwege de crisis.' (pakt een calculator en begint te rekenen)

Fien: 'Nou, dat is mooi meegenomen, nietwaar, schatje. 5% in the pocket.'

BO: 'Als ik mij niet vergis dan blijft er een restbedrag van € 8557,- over.'

Bas: 'En daar gaat het bedrag van de Gold Premium verzekering vanaf?'

BO: 'Klopt als een bus...' (hij begint het aftrekbedrag op te zoeken en gaat rekenen met de calculator)

Fien: 'Nou ja, het is ook niet erg als we € 500,- moeten bijbetalen.'

BO: 'Ik heb het bedrag uitgerekend wat er bijbetaald moet worden en dat is € 7057,-'

Bas: 'Hoeveel?'

Fien: '€ 7057,-'

Bas: 'Wat is het verzekerde bedrag voor een kist?'

BO: '€ 1500,- mijnheer.'

Bas: 'Zo weinig? Het moet een vergissing zijn, want mijn ouders zijn al sinds de jaren vijftig bij jullie verzekerd!'

BO: 'Dat was bij het oude bedrijf. In de afgelopen decennia is het bedrijf zeker 3 keer van eigenaar veranderd en toen uw vader overleed, alweer bijna 20 jaar geleden, zie ik hier, gold de oude overgangsregeling nog. Maar die is in 2002 komen te vervallen, samen met alle oude polissen. In plaats daarvan zijn de huidige verzekeringspolissen gekomen en uw moeder is voor de verloren jaren gecompenseerd. Ze is daarmee akkoord gegaan met de Gold Premium verzekeringsvoorwaarden.'

Bas: 'Ik weet niets van een compensatie, jij wel Fien?'

Fien: 'Was dat niet € 146,23?'

BO: 'Correct, mevrouw, tot op de cent.'

Bas: 'Dus u vertelt mij dat u ruim vijftig jaar verzekeringsgeld heeft afgekocht met € 146,- en wat centen!'

BO: 'Vanzelfsprekend heb ik dat niet gedaan, want ik werk pas sinds afgelopen september bij Delta.'

Fien: 'Ja, dan kunt u er ook niets aan doen.'

Bas: 'Wat heeft u voor € 1500,- in de aanbieding voor een kist?'

BO: 'Even kijken... (hij zoekt in een aktentas naar een andere folder)... Waar is het... (hij haalt een folder tevoorschijn) Hier heb ik de COMPO, helemaal van deze tijd. Milieuvriendelijk omdat het van duurzaam gefabriceerd karton is en als uw moeder zou

worden begraven dan voedt zij de aarde en komen de bloem- en plantzaadjes in de COMPO tot ontkiemen en bloei. Een graf vol met bloemen en meerjarige planten.'

Fien: 'Ahhh...'

Bas: 'Moeder wilde gecremeerd worden.'

BO: 'Geen probleem met de COMPO, alleen dan geen bloemen of meerjarige planten.'

Bas: 'Hoeveel kost die kartonnen kist?'

BO: '€1795,-, exclusief btw.'

Bas: 'Is er ook nog een lijk-kist voor onder de €1500,-?
(De deurbel gaat)

Bas: 'Ga jij even open doen, Fien?'

Fien: 'Wat als het Hans is?'

Bas: 'Hans weet niets van deze afspraak. Toe, schiet op.'
(Fien af naar voordeur)

BO: 'Het enige wat overblijft is het *Greentje*, een kist gemaakt van grenenhout. Een eenvoudige kist die slechts voor eenmalig gebruik is geschikt.'

Joyce: (komt binnengelopen, gevolgd door Fien) 'Voor eenmalig gebruik? Mijn moeder wordt gecremeerd.'

Bas: 'Joyce, je bent toch gekomen...' (hij staat op en geeft haar een onhandige hug)

Fien: 'Waar is Joost?'

Joyce: 'Beneden een kopje koffie in de bewonersskantine aan het drinken. Jullie kennen Joost, hij is niet zo van de familiebijeenkomsten. (tegen de BO) Maar hoe zit dat met eenmalig gebruik?'

Fien: (tegen Joyce) 'Ga toch zitten. Ik pak wel een koffie voor je.'

BO: 'Het Greentje is een eenvoudige kist zonder extra's. Puur natuur voor slechts € 1495,-'

Joyce: 'Inclusief of exclusief?'

BO: 'Inclusief BTW.'

Bas: 'Maar waarom eenmalig?'

BO: 'De kist kan gaan doorlekken en dat is niet de bedoeling dus moet het lichaam vlak voor gebruik erin worden geplaatst en uiterlijk binnen twee uur worden begraven of gecremeerd.'

(Fien komt binnen met de koffie)

BO: 'Bovendien moet de kist worden gereden en kan niet worden gedragen vanwege... eumm, hoe zeg ik dit netjes?'

Fien: 'Wie lust er koffie?'

Joyce: 'Moeder eruit valt?'

Fien: 'Moeder is dood.'

Bas: 'Joyce wil graag koffie en ik lust ook nog wel een kopje. Misschien mijnheer ook wel.'

BO: 'Correct...'

Fien: 'OK.'

Bas: 'Dat moeten we niet hebben dat moeder op de grond valt. Kan dat niet worden voorkomen met een paar eenvoudige aanpassingen?'

BO: 'Zeer zeker, mijnheer, als de kist lekvrij wordt gemaakt en voorzien van een degelijke maar goedkope aankleding, dan kost dat € 2395,-. Indien u de lijk-kist zelf wilt verstevigen, zodat er geen ongewenste ongelukken mee gebeuren, dan komt daar nog € 295,- bij... dat is dus... (hij begint te rekenen)'

Joyce: '€ 2690,-'

BO: 'Correct. Juist, tot op de cent.'

Joyce: 'Ik neem aan dat het exclusief is?'

BO: 'Wederom correct, daar komt nog 21% BTW bij.'

Bas: 'Heeft moeder dat nog op haar spaarrekening staan? Want de bijbetaling op de druk- en de verzendkosten bedraagt ook al € 1271,-'

BO: 'Eveneens exclusief.'

Fien: 'Iemand een koekje?'

Joyce: 'We moeten zeker ook bijbetalen voor de koffie met cake?'

BO: 'Afhankelijk van hoeveel er zal worden verbruikt, zal dat ergens tussen de € 275,- en de € 595,- zijn.'

Fien: 'Niemand, dan neem ik zelf eentje.'

Bas: 'Exclusief, natuurlijk.'

BO: 'Klopt als een bus.'

Joyce: 'Hoeveel zijn we dan in totaal kwijt?'

Bas: 'Mijn zus bedoelt extra, bovenop het verzekeringsbedrag?'

BO: 'Moment... ' (hij begint te rekenen)

Bas: 'Ik lust ook wel een koekje.'

Fien: 'Neem maar, ik heb het je zojuist gevraagd en toen wilde je niet.'

(Joyce geeft Bas de koekjestrommel)

BO: 'Wilt u het bedrag inclusief of exclusief?'

Joyce: 'Inclusief.'

BO: (zucht) 'Momentje nog'

Bas: 'Heb je nog iets van Hans gehoord?'

Fien: 'Nee, schatje, dan had ik het wel meteen gezegd.'

Joyce: 'Ja, maar daar kunnen we het misschien beter straks over hebben.'

BO: 'De bijbetaling bedraagt ongeveer € 4498,66, inclusief BTW, maar zonder de administratiekosten, de reserveringskosten van het crematorium en onvoorziene omstandigheden.'

Joyce: 'Ik schrik ervan.'

BO: 'Het is maar een eenmalige uitgave. O, ik ben vergeten om de urn erbij op te tellen en het recht van uitstrooiing.'

Bas: 'Om hoeveel geld gaat het dan nog?'

BO: 'Het hangt ervan af waarvoor jullie kiezen. Een trend is om van de overledene een soort diamantje te persen of om haar te verwerken in een gouden hartje aan een ketting.'

Joyce: 'Ik ga niet met mijn moeder rondlopen.'

Bas: 'Een goedkope urn, omdat moeder daar niet lang in blijft.'

BO: 'Een milieuvriendelijke urn met bloem- en plantjeszaadjes of een egale stenen urn?'

Bas: 'De goedkoopste.'

BO: (hij haalt een folder tevoorschijn) 'De goedkoopste is de KARURN, gemaakt van karton met een plastic zak voor de asresten, voor de prijs van € 119,33.'

Joyce: (zij kijkt online) 'Ik zie hier een milieuvriendelijke urn voor € 29,95, waarom kunnen wij die niet gebruiken?'

BO: 'Wij werken alleen maar met gecertificeerde materialen die aan hoge kwaliteitseisen voldoen.'

Joyce: 'Maar deze urn is praktisch dezelfde als die urn van € 119,-'

BO: 'Het spijt mij, maar als u wilt dat wij uw moeder cremieren, dan dient u gebruik te maken van de producten en diensten die wij aanbieden.'

Bas: 'Zijn er verder nog verstopte kosten?'

BO: 'Ik zou niet weten wat verstopte kosten zijn.'

Joyce: 'Ik ben er klaar mee. Voeg de goedkoopste urn maar toe en de verstrooiingsrechten. Misschien dat Hans mee gaat betalen.'

Fien: 'Toch jammer dat hij er niet is. Hij heeft zo'n goede kijk op dit soort zaken.'

BO: 'Hans is een familielid?'

Bas: 'Ja, onze broer. Hij valt er een beetje buiten.'

BO: 'In mijn ervaring is het van belang dat alle kinderen hun zegje kunnen doen hoe zij de crematie willen vormgeven.'

Joyce: 'Slecht idee, mijn broer... onze broer beter gezegd, is een aparte. Hij heeft al jaren geleden afstand van ons genomen.'

BO: 'Ik neem aan dat hij welkom is in het crematorium?'

Bas: 'Kunnen wij hem de toegang ontzeggen?'

Joyce: 'Nee, dat gaat te ver, Bas.'

BO: 'Het lijkt mij onverstandig om een zoon van uw moeder te verbieden om afscheid van haar te nemen.'

Bas: 'U heeft gelijk. Natuurlijk heeft u gelijk. Het zou ongepast zijn.'

Joyce: 'Voor wat, hoort wat.'

Fien: 'Hoe bedoel je?'

Joyce: 'Als Hans bij de crematie aanwezig wil zijn, dan moet hij wel meebetalen.'

Bas: 'Ik vind dat niet eens een slecht idee.'

Fien: 'Maar Hans heeft geen cent te makken.
(tegen de BO) Hij is een kunstenaar of zoiets en zit door de crisis zonder werk thuis.'

Bas: 'Is het goed als u wat papieren hier laat en ik het met mijn zus en mijn vrouw doorspreek? Ik bel u dan tegen twee uur vanmiddag om definitief door te geven wat wij willen gaan doen?'

BO: 'Is het niet gemakkelijker om het meteen te regelen?'

Joyce: 'Het pakket wat is afgesproken voor die € 4500,- is akkoord en daarbij nog optellen de goedkoopste urn, de rechten, koffie en cake. Mijn broer zal laten weten of mijn jongste broer welkom is in het crematorium.'

BO: 'Als u hier even een krabbel wilt zetten op deze opdrachtbon... // Voor de duidelijkheid: de dienst voor uw moeder is aanstaande maandag om half vijf en duurt tot uiterlijk tien over vijf.'

Bas: 'Maandagmiddag? Oei, stond er geen workshop op maandag gepland, Fien?'

Fien: 'Ik kijk wel even...(ze zoekt op de telefoon)... Maandagmiddag om drie uur een workshop in Vlissingen bij...'

Joyce: 'Dezelfde hotelketen.'

Bas: 'Kan de crematie niet naar dinsdagochtend worden verplaatst?'

BO: 'Helaas, mijnheer, bij een Gold Premium verzekering worden de tijden toegewezen, tenzij u...'

Bas: 'Een bijbetaling wil doen.'

BO: 'Dat is juist mijnheer.'

Bas: 'Om hoeveel gaat het hier?'

BO: 'Een moment...' (hij gaat op zoek in tabellen)

Joyce: 'Even serieus, je gaat de crematie van moeder toch niet uitstellen voor je werk?'

BO: 'Hier heb ik het? € 795,- exclusief BTW.'

Joyce: 'De crematie blijft op de maandag staan!'

Fien: 'Het is meer dan we verdienen met die opdracht.'

Bas: 'Dan ik verdien.'

Fien: 'Maar ik ga toch altijd met je mee?'

Joyce: 'Mijn broer belt u tegen tweeën nog even om de puntjes op de i te zetten.'

Bas: 'Ja, liefje, ik weet dat je altijd mee gaat maar je doet verder niets.'

Fien: 'Ik doe verder niets? Wie zorgt voor je natje en je droogje? Wie houdt je gezelschap? Wie maakt de facturen?'

BO: (gaat staan, stop spullen in aktentas) 'Het is wellicht beter als ik ga. Nogmaals gecondoleerd met het overlijden van uw moeder.'

Joyce: 'Dank u wel, mijnheer. (tegen Fien) Wil jij mijnheer naar de deur brengen?'

(Fien en BO af)

Bas: 'Hoe groot schat jij de kans in dat Hans gaat meebetalen?'

Joyce: 'Als het vrijwillig moet, dan nul procent kans.'

Bas: 'Dat denk ik dus ook.'

Joyce: 'Maar als we hem voor het blok zetten, dan is er een goede kans.'

Bas: 'Voor wat hoort wat... Het is natuurlijk altijd het proberen waard.'

Joyce: 'Per slot van rekening heeft moeder zijn kunstgebit drie jaar geleden betaald en dat was ook een kleine € 2200,- die er bijbetaald moest worden.'

Bas: 'Heb jij een schenking van € 2200,- van moeder ontvangen? Ik niet.'

Joyce: 'Ik weet het niet zeker, dat moet ik aan Joost vragen.'

Bas: 'Neem jij contact met Hans op?'

Joyce: 'Kun jij het niet een keertje doen? Hij heeft gisteravond op Messenger mij de huid vol gescholden, toen ik aangaf dat hij vanochtend niet welkom was en dat hij het aan zichzelf te danken heeft.'

Bas: 'Hij moet dan de intelligente jongen zijn, maar begrijpt de meest eenvoudige dingen niet.'

Joyce: 'Ik zal het er even bij pakken... (kijkt op telefoon)'

Fien: (komt terug) 'Zal ik nog even een vers bakje koffie zetten?'

Bas: 'Fijn liefje'

(Fien weer af)

Joyce: 'Hij schrijft: *wie zijn jullie om te bepalen of ik welkom ben of niet!* Ik schrijf wat en dan reageert hij: *nu ook ma dood is, hoef ik niet langer mijn fatsoen te bewaren.* Ik schrijf weer wat en dan volgt er: *stelletje asocialen en ik hou mij niet in. Het zal alleen maar erger worden en dan nog erger.* Ik schrijf weer wat en dan wordt ik geblokkeerd. Zomaar!'

Bas: 'Hij is niet goed bij zijn hoofd. Ik denk dat het onverstandig is om hem naar de crematie te laten komen.'

Joyce: 'En hoe zit het dan met het meebetalen?'

Bas: 'Moeder heeft genoeg voor hem gedaan en nu mag hij wel een keertje iets terug doen.'

Joyce: 'Maar moeder is dood. In feite doet hij dan jou en mij een plezier.'

Bas: 'Wil je moeder begraven in een lekkend Greentje?'

Joyce: 'Zeker niet, maar dan neem jij contact op met Hans.'

Bas: 'Ik stuur hem wel een SMS.'

Fien: 'Zo, een lekker kopje verse koffie.'

(Fien gaat uitschenken en dan langzaam licht uit)

Scène 3: de crematie

(Bas staat met een blauw oog achter een spreekgestoelte. Het haar van Joyce zit door elkaar en er zit een scheur in haar jurk. Fien ziet er verder *pico bello* uit. Er is geen kist.)

Bas: 'Nogmaals onze verontschuldigen voor het gedrag van onze broer. Gelukkig heeft de mevrouw van het crematorium de kist op tijd laten zakken... Ik weet niet wat hem bezielde. Die haat in zijn ogen hoort niet thuis tijdens een afscheidsdienst en al helemaal bij die van onze moeder... Ik twijfel even hoe we het gaan afsluiten, omdat er nu muziek gespeeld zou worden en u de kans kreeg om persoonlijk afscheid te nemen van moeder... maar ik begreep van de crematoriummevrouw dat moeder al naar de oven is gebracht. Misschien kunnen we afspreken om samen moeder uit te strooien op één van de velden hier, achter het crematorium...'

Joyce: 'Helaas gaat dat niet Bas, bij Gold Premium mogen slechts drie personen bij de uitstrooiing aanwezig zijn, volgens die mevrouw.'

Bas: 'Euhmm... Zullen we dan maar de microfoon rond laten gaan en als u iets over moeder te vertellen heeft, dan horen wij dat graag...'

Joyce: 'Helaas gaat dat niet Bas, omdat het al twaalf over vijf is en de volgende crematoriumdienst zo moet gaan beginnen, volgens de mevrouw van het crematorium.'

Bas: ‘Jammer... misschien kunnen we tijdens de koffie met een plakje hotelcake nog even van gedachten wisselen?’

Joyce: ‘Je bent vergeten om die mijnheer van de Delta terug te bellen afgelopen vrijdagmiddag om twee uur, volgens de mevrouw van het crematorium... Er is geen koffie of cake gereserveerd.’

Bas: ‘Dan rest ons niets anders dan om naar huis te gaan. Hartelijk dank voor jullie aanwezigheid en nogmaals excuses voor wat er met Hans gebeurde...’

Joyce: ‘Mevrouw zegt dat het misschien beter is om nog even hier te blijven, omdat Hans je buiten staat op te wachten.’

(Licht uit)

